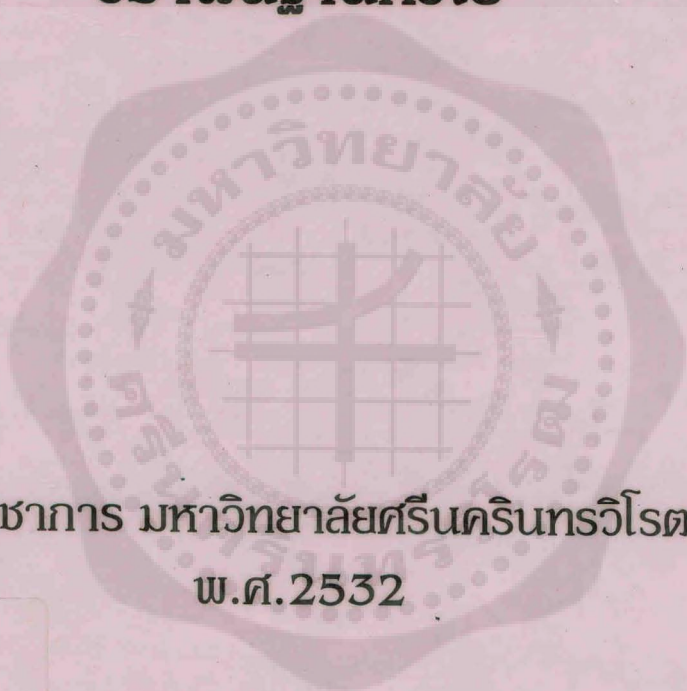

รายงานการวิจัย
การสำรวจสภาพและปัญหาของ
วิชาพื้นฐานทั่วไป

ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2532

378.199
ร451(17)

514	การสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ศิริยุภา พูลสุวรรณ	378.199 ร451(17)	31011104394754
-----	---	--------------------	------------------	----------------

(๓)

รายงานการวิจัย
การสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป

๕-9 พ.ย. 2544

S 8019

ฝ่ายวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. 2532

๒๕๓๒ ๐๗

๕๕๐๕๗

คำนำ

วิชาพื้นฐานทั่วไปหรือที่ทบวงมหาวิทยาลัยเรียกชื่อในปัจจุบันนี้ว่า วิชาการศึกษาทั่วไปนั้น มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นวิชาที่สอนเพื่อให้บัณฑิตได้เปลี่ยนพฤติกรรมจากคน เป็น มนุษย์ ซึ่งหมายถึง ผู้มีจิตใจอันสูงส่ง ประกอบด้วยภูมิปัญญาที่สามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้ อย่างเข้าใจถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ตลอดจนสัมพันธ์กับตนเอง ซึ่งจะมีผลต่อการกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตของตนให้มีความสุข มองเห็นความงดงามของสิ่งแวดล้อม ช่วยกันเกื้อหนุนและรักษาสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นมรดกของชาติและของโลกในส่วนที่ถึงงานไว้ พินิจวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างเข้าใจและด้วยเหตุผล ตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบด้านได้อย่างดี ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ สอดส่องและแสวงหาความจริงด้วยความกล้าหาญ อยู่เป็นนิจ

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไปดังกล่าวนี้ ฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการสนับสนุนของฝ่ายวิจัย จึงได้มอบหมายให้ ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ และคณะ เป็นผู้ทำวิจัยสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป ผลจากการวิจัยนี้มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป

ฝ่ายวิชาการ จึงขอขอบคุณ ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ และคณะ และฝ่ายวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายงานการวิจัย เรื่อง "แบบสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป"

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ การสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความเป็นมาและปัญหาของการวิจัย

วิชาพื้นฐานทั่วไป เป็นวิชากลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญเท่าเทียมกันกับกลุ่มวิชาเนื้อหาทางวิชาเอก ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ผู้เรียนหลักสูตรปริญญาตรี จะต้องเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไป 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมอย่างน้อย 30 หน่วยกิต ซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดรายวิชากระจายไปตามกลุ่มต่าง ๆ โดยมีคณะวิชาต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดการเรียนการสอน

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากวิชาที่จัดเป็นวิชาพื้นฐานทั่วไป มีหลายวิชา การดำเนินการสอนมีหลายรูปแบบ ซึ่งแตกต่างกันไป และมีลักษณะที่เน้นด้านความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่เป็นไปตามปรัชญาของการจัดสอนวิชาพื้นฐานที่ควรจะเป็น คือ ส่งเสริมทั้งทางด้านความรู้และความคิดที่กว้างขวาง เข้าใจตัวเอง สังคม และความสัมพันธ์ของวิทยาการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความคิด วิจารณญาณ และคุณธรรม เพื่อการศึกษาและการทำงานต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ฝ่ายวิชาการเห็นความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์ หากขาดการดำเนินการวิจัยสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งเป็นสภาพปัจจุบันของการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ฝ่ายวิชาการจึงได้ดำเนินการวิจัยสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒขึ้นในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปในด้านจุดมุ่งหมาย รูปแบบและเนื้อหา
วิธีการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คืออาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ทุกวิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตบางเขน วิทยาเขตบางแสน วิทยาเขตปทุมวัน
วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตพิษณุโลก วิทยาเขตมหาสารคาม และวิทยาเขตสงขลา ที่สอนวิชา
พื้นฐานทั่วไป ในปีการศึกษา 2531

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงามวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชา
พื้นฐานทั่วไป ซึ่งมีข้อคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป โครงสร้างและเนื้อหา
ของหลักสูตร ความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย การบริหารหลักสูตร สภาพการเรียนการสอน
และปัญหา โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน ตอนแรกเป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สองเป็น
ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยมีผู้ช่วยรอง
อธิการบดีฝ่ายวิชาการ ในแต่ละวิทยาเขตเป็นผู้ดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถามจากอาจารย์
ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในแต่ละวิทยาเขต ส่วนวิทยาเขตประสานมิตร ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะที่
เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม

ผลการรวบรวมข้อมูลได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 169 ฉบับจาก 7 วิทยาเขต
ขาดวิทยาเขตพลศึกษา เนื่องจากไม่มีนิสิตชั้นปีที่ 1 - 2 ตามนโยบายยุบรวมวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย
จึงไม่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ แยกข้อมูลเป็น 2 ตอน ตอนแรกเป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่สองเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปทำการวิเคราะห์ที่โครงการสำนักบริการ
คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคำนวณค่าสถิติต่อไปนี้ คือ

4. รูปแบบขององค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปมี 3 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนโดยตรง รูปแบบที่ 2 ให้แต่ละคณะเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีอาจารย์ผู้สอนจากทุกคณะมาเป็นผู้ประสานงาน และรูปแบบที่ 3 จัดตั้งคณะใหม่เพื่อรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนทั่วไปโดยตรง ซึ่งรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 มีลักษณะใกล้เคียงกัน คือยังอยู่ในความรับผิดชอบของคณะวิชาเหมือนเช่นที่ดำเนินการอยู่ ส่วนรูปแบบที่ 3 มีลักษณะค่อนข้างโดดเด่นคือมีคณะรับผิดชอบโดยตรง แต่ละรูปแบบจะมีความเหมาะสมในด้านการบริหารหลักสูตร ความเหมาะสมด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันไป โดยรูปแบบที่ 3 จะมีความคล่องตัวในการบริหารวิชาการ การประสานงานจัดหลักสูตรและรายวิชา เน้นถึงความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไปให้มีแนวทางการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

5. การบริหารหลักสูตรและสภาพการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในปัจจุบัน โดยทั่วไป จำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสมบริการต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ส่วนตำรา และอาคารสถานที่มีความเหมาะสมน้อย ในด้านพฤติกรรมการณ์การเรียนการสอนชั้นส่วนใหญ่สอนคนเดียว มีการใช้อุปกรณ์การสอนบ้าง แต่การเชิญอาจารย์พิเศษมาบรรยายและทัศนศึกษาออกสถานที่ค่อนข้างน้อย การประเมินผลใช้หลายวิธีประกอบกัน

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	3
	รายงานเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
	ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4
	หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	8
	ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป	14
2	วิธีดำเนินการวิจัย	19
	ประชากรในการวิจัย	19
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	19
	วิธีการรวบรวมข้อมูล	20
	การวิเคราะห์ข้อมูล	21
3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	22
	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	22
	ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป	
	ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย	24
	ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมาย	26
	สัดส่วนของวิชาพื้นฐาน	39
	รูปแบบขององค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน	
	วิชาพื้นฐานทั่วไป	40
	การบริหารหลักสูตรและสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน	41

บท

หน้า

4	สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	52
	สรุปอภิปรายผล	52
	ข้อเสนอแนะ	53
	บรรณานุกรม	54
	ภาคผนวก	55

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนหน่วยกิตวิชาพื้นฐานทั่วไปที่เปิดสอนในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามกลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป	13
2	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิชาเขตและกลุ่มวิชาที่สอน	22
3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ในการสอนวิชาพื้นฐานฯ	23
4	แสดงความคิดเห็นที่มีต่อความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายในรูปคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	25
5	วิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาแต่ละรายวิชาจากคำอธิบาย รายวิชากับจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป	28
6	แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นเชิงนิมิต และนิเสธ ต่อความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมาย จำแนก ตามกลุ่มวิชา	35
7	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับกลุ่มวิชา	37
8	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับประสบการณ์การสอน	38
9	สัดส่วนของวิชาพื้นฐานทั่วไปต่อหน่วยกิตรวม	39
10	แสดงความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรพื้นฐานทั่วไปในรูปคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	42
11	แสดงความคิดเห็นต่อสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบันในรูปคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	43
12	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาเฉพาะของอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา ในรูปคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	44
13	ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนจากคำถาม ปลายเปิด	45
14	รายวิชาที่ควรปรับปรุง	49
15	รายวิชาที่ควรปรับเป็นกลุ่มวิชาเดียวกัน/วิชาที่ควรนำไปเป็นพื้นฐาน วิชาเอก	51

บทที่ 1

บทนำ

ทบวงมหาวิทยาลัย กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร รวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 150 หน่วยกิต ในระบบทวิภาค และมีโครงสร้างแบ่งออกเป็น 3 หมวดวิชาคือ หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน ซึ่งหมายถึงวิชาแกน วิชาเฉพาะ และวิชาชีพ ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต (ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย 2526)

หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป (general education) เป็นวิชาหมวดหนึ่งที่มีความสำคัญเท่าเทียมกับหมวดวิชาอื่น ๆ สำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรี หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปนี้ประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ ใน 4 กลุ่มวิชาคือ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ซึ่งจะต้องเรียนรายวิชาในแต่ละกลุ่ม ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฝ่ายวิชาการ 2530 : 11) การบริหารหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กระจายการจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มวิชาออกไปตามคณะที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยมีคณะสังคมศาสตร์จัดการเรียนการสอนรายวิชาในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ จัดการเรียนการสอนรายวิชาในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และกลุ่มภาษา คณะวิทยาศาสตร์ จัดการเรียนการสอนรายวิชาในกลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยตรงหรือประสานงานการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไประหว่างคณะวิชาโดยตรง

อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยใหญ่ มีวิทยาเขตอยู่ถึง 8 วิทยาเขต กระจายอยู่ทั่วไปทั้งในส่วนกลาง และในแต่ละภาคของประเทศทำให้การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในแต่ละวิทยาเขต และแต่ละคณะวิชา มีหลายรูปแบบ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามธรรมชาติของสาขาวิชา ยังมิได้มีการกำหนดแนวทางร่วมกันเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปนี้เป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของวิชาพื้นฐานทั่วไปอย่างแท้จริง ลักษณะการเรียนการสอนส่วนใหญ่ยังคงเน้นด้านความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนรายวิชาอื่นหรือเป็นพื้นฐานสำหรับหมวดวิชาเฉพาะด้าน ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะหลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ รายวิชาในกลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์นั้น กำหนดให้เป็นพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์โดยตรง ซึ่งแตกต่างไปจากคณะอื่น

การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีลักษณะเป็น การกระจายความรับผิดชอบให้กับวิทยาเขต คณะ และภาควิชาดังกล่าว จึงขาดลักษณะบูรณาการ ระหว่างวิชา ด้วยเหตุนี้ วิธีการดังกล่าวจึงยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งมหาวิทยาลัยกำหนดไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

"เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และทักษะทางภาษา รู้คุณค่าของมนุษย์และศิลปะ วัฒนธรรม สามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความรู้ความเข้าใจในสภาพสังคม สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้ดี มีพลานามัยแข็งแรง และให้มีความรู้พื้นฐานในสาขา วิชาต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน"

(มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฝ่ายวิชาการ 2530 : 138)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิจารณาเห็นว่าควรที่จะต้องปรับปรุง หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปแล้ว จึงได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ในการประชุมทิศทางการผลิตบัณฑิต ที่จัดขึ้น ระหว่างวันที่ 11 - 13 กรกฎาคม 2531 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ให้ฝ่ายวิชาการ ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ให้มีลักษณะเป็นวิชาพื้นฐานที่แท้จริง ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป และกำหนดจัดการ ประชุมปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 14 - 18 กันยายน 2531 แต่โดยเหตุที่การพัฒนาหลักสูตรวิชาพื้นฐาน ทั่วไปดังกล่าว ไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์ หากขาดข้อมูลที่เป็นสภาพปัจจุบันของการเรียน การสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป เพื่อนำมาเป็นแนวทางพิจารณาประกอบการพัฒนาหลักสูตร ในการประชุม ปฏิบัติการดังกล่าว ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงได้ดำเนินการวิจัยเพื่อสำรวจสภาพ และปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปขึ้น ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป ในด้านจุดมุ่งหมาย รูปแบบและเนื้อหา วิธีการเรียน การสอน การบริหารหลักสูตร เพื่อประมวลสรุปเป็น ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประชุมปฏิบัติการพัฒนา หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของการวิจัย

การสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปตามหลักการวิจัย ควรรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนนักคิดและนิสิตปัจจุบัน จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกวิทยาเขต แต่เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนการประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปที่จะจัดระหว่างวันที่ 14 - 16 กันยายน 2532 ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเฉพาะจากอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกวิทยาเขต (ยกเว้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา ซึ่งไม่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป เพราะไม่มีนิสิตระดับปริญญาตรี ที่เข้าศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1) เนื่องจากพิจารณาเห็นว่า กลุ่มอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง รู้เนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป จึงเป็นผู้เหมาะสมที่จะให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ดีที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิชาพื้นฐานทั่วไป หมายถึง รายวิชาที่จัดขึ้นเป็นวิชาบังคับ และ/หรือวิชาเลือกที่จัดให้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี เรียนเป็นวิชาพื้นฐาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมี 5 กลุ่มวิชาคือ กลุ่มสังคมศาสตร์ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มภาษา กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ และกลุ่มพลศึกษา

รายงานเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยนำเสนอรายงานเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็น 3 ตอน โดยมีวัตถุประสงค์แต่ละตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จุดมุ่งหมายของการเสนอรายงานเพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัย และทราบถึงโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ตอนที่ 2 หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จุดมุ่งหมายของการเสนอรายงานเพื่อให้ทราบสภาพการจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปในปัจจุบัน ตอนที่ 3 ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป จุดมุ่งหมายของการเสนอรายงานในตอนนี้เป็นเพื่อให้ทราบว่าการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปที่มีผู้ทำการวิจัยไว้ได้ผลการวิจัยที่จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรได้บ้าง

ตอนที่ 1 ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีกำเนิดจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 "ศรีนครินทรวิโรฒ" เป็นมงคลนามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้แก่มหาวิทยาลัย โดยพระราชทานความหมายกำกับมาด้วยว่า "มหาวิทยาลัย ที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร" คำว่า "วิโรฒ" มาจากคำว่า "วิรุฒ" ในภาษาสันสกฤต ซึ่งแปลว่า งอกงามหรือเจริญและเทียบได้กับ "วิรุฬห์" ในภาษาบาลี อันเคยปรากฏในตราวิทยาลัยวิชาการศึกษาว่า "ลีลิตา วิรุฬฺหิ สมปศฺตา" การศึกษาคือการเจริญงอกงามซึ่งมีมาแต่เดิมนั่นเอง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปัจจุบันมีวิทยาเขตต่าง ๆ กระจายกันอยู่ทั่วไป ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาครวมกันถึง 8 วิทยาเขต คือ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

ดังมีลำดับความเป็นมาโดยสังเขปดังนี้

พ.ศ. 2492 กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูโดยเฉพาะชั้นที่ถนนประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ให้ชื่อว่า โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร

18 พฤษภาคม 2496 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ปรับปรุงและยกวิทยฐานะ โรงเรียนนี้ถึงขั้นปริญญาในวิชาการศึกษา เทียบเท่ามาตรฐานของต่างประเทศ เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา

16 กันยายน 2497 พระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 ประกาศใช้วิทยาลัยวิชาการศึกษาจึงมีอำนาจให้ อนุปริญญา (อ.กศ.) ปริญญาตรี (กศ.บ.) ปริญญาโท (กศ.ม.) และปริญญาเอก (กศ.ด.) ในวิชาการศึกษาและวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยได้

11 มิถุนายน 2498 โอนแผนกฝึกหัดครูมัธยม พญาไท ปทุมวัน มาเป็นสาขาหนึ่งของวิทยาลัย
วิชาการศึกษา และเปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน

8 กรกฎาคม 2498 เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ที่หมู่ที่ 7 ตำบลแสนสุข
อำเภอมะเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นสถาบันชั้นอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคแห่งแรกในประเทศไทยที่เปิดสอนถึง
ระดับปริญญาตรี

พร้อมกับการเปลี่ยนฐานะ ได้มีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการใหม่ในเดือนสิงหาคม 2498
โดยกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ แห่งสหประชาชาติจัดตั้งสถาบันระหว่าง
ชาติสำหรับค้นคว้าเรื่องเด็ก ได้ขยายภาระงานเพิ่มขึ้น และเปลี่ยนชื่อเป็น "สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์"
เช่นเดียวกับ "สำนักหอสมุดกลาง" ซึ่งได้ขยายงาน เริ่มตั้งแต่เป็นโครงการห้องสมุดของแผนกห้องสมุด
สำนักงานอธิการบดีอยู่ที่ตึก 3 ชั้น 3 วิทยาเขตประสานมิตร จนสร้างเป็นตึกหอสมุดในปี 2499 และ
"สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา" ซึ่งขยายงานด้านการสร้างข้อสอบมาตรฐานและการให้
บริการทดสอบแก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

25 มกราคม 2510 เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก ที่ตำบลในเมือง อำเภอมะเมือง
จังหวัดพิษณุโลก

27 มีนาคม 2511 เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม ที่อำเภอมะเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1 ตุลาคม 2511 เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา ที่อำเภอมะเมือง จังหวัดสงขลา

27 มีนาคม 2512 เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนคร ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับวิทยาลัยครู
พระนคร ถนนแจ้งวัฒนะ บางเขน กรุงเทพฯ

1 เมษายน 2513 วิทยาลัยพลศึกษา ได้เข้ามาสมทบเป็นสาขาหนึ่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เรียกชื่อว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษา

พ.ศ. 2515 วิทยาลัยวิชาการศึกษาแยกจากกรมการฝึกหัดครู มีฐานะเป็นกรมหนึ่งใน
กระทรวงศึกษาธิการ

29 มิถุนายน 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยตาม
พระราชบัญญัติตั้งกล่าวข้างต้น โดยรวมวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งแปดวิทยาเขตเข้าด้วยกันเป็น
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และได้โอนไปสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เรียกชื่อมหาวิทยาลัยและชื่อ
วิทยาเขตตามสถานที่ตั้งของแต่ละวิทยาเขต ยกเว้นวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ให้เรียกว่า
"มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน"

การเรียนการสอน

ปีการศึกษา 2496 เริ่มเปิดสอนหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาการประถมศึกษา สาขามัธยมศึกษา สาขาอาชีพศึกษา และสาขาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2498 เริ่มเปิดสอนหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษาสำหรับบุคคลภายนอกที่ปัจจุบันเรียกว่า นิสิตภาคสมทบ

ปีการศึกษา 2499 เปิดสอนหลักสูตรชั้นปริญญาโทบัณฑิต ในชั้นแรกเปิดสอนเฉพาะสาขา จิตวิทยาพัฒนาการ โดยร่วมกับสถาบันระหว่างประเทศสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

ปีการศึกษา 2504 เปิดสอนหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ซึ่งวิทยาลัยวิชาการศึกษา จัดสอนขึ้นเองโดยตรง

ปีการศึกษา 2506 เปิดสอนหลักสูตรชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ

ปีการศึกษา 2517 เปิดสอนหลักสูตรชั้นปริญญาตรีบัณฑิตสองสาขา คือ สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ และสาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

ปีการศึกษา 2519 เปิดสอนหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ในสาขาวิชาคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ ภูมิศาสตร์ และจิตวิทยา กับหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตในสาขาวิชา ภาษาและวรรณคดีไทย ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ ภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส ประวัติศาสตร์ และศิลปะ

ปี พ.ศ. 2519 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ สังกัดกระทรวงสาธารณสุขเข้าเป็นสถาบันสมทบ จัดการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา วิชาเอกพยาบาลศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนองนโยบายการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและวิพฒฐานะ รวมทั้งการผลิตครูพยาบาล ให้เป็นการเพียงพอกับความต้องการของประเทศ

หลังจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ผลิตบัณฑิตทางการศึกษามารดลอคในช่วงเวลาอันยาวนาน จนเป็นที่ยอมรับนับถือทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปีการศึกษา 2522 เป็นปีแรกที่มีนิสิตสำเร็จการศึกษา ในสาขาวิชาอื่นอีกด้วย คือ ศิลปศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตรบัณฑิต

ปี พ.ศ. 2523 ตั้งสถาบันทักษิณคดีศึกษาที่วิทยาเขตสงขลา ซึ่งเริ่มต้นจากโครงการ ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้

ปี พ.ศ. 2525 ตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ที่วิทยาเขตบางแสน เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี และเป็นการสนองตอบต่อนโยบายของรัฐที่มุ่งเพิ่มปริมาณการผลิตบุคลากรพยาบาลให้มีจำนวนเพียงพอที่จะให้บริการด้านการพยาบาลและสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนของประเทศได้อย่างทั่วถึง

ปี พ.ศ. 2528 ตั้งคณะแพทยศาสตร์ ณ วิทยาเขตกลาง ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับกรุงเทพมหานคร และวชิรพยาบาล ในการผลิตแพทย์ เพื่อสนองนโยบายของประเทศในการแก้ปัญหาการขาดแคลนแพทย์ มหาวิทยาลัยได้เปิดรับนิสิตแพทย์ ในปีการศึกษา 2528 โดยให้นิสิตชั้นปีที่ 1 - 3 ศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานและวิทยาศาสตร์ชีวภาพที่วิทยาเขตประสานมิตร และนิสิตชั้นปีที่ 4 - 6 ศึกษาวิชาทางคลินิก ที่คณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล

นอกจากนั้นในปีเดียวกันนี้ ยังได้จัดตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเลขึ้นที่วิทยาเขตบางแสน เพื่อดำเนินงานค้นคว้าวิจัยและให้บริการทางวิชาการเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทางทะเล

ปี พ.ศ. 2529 ตั้งสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน สำนักวิทยบริการและคณะเทคโนโลยีที่วิทยาเขตมหาสารคาม

ปี พ.ศ. 2531 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร เข้าเป็นสถาบันสมทบ จัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่ง

หลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและระดับปริญญาโทบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต วางไว้โดยเจตจำนงที่จะให้ตอบสนองวัตถุประสงค์หลักของมหาวิทยาลัย คือ การประสิทธิประสาทความรู้ระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามหลักสากล เพื่อเป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และศิลปวัฒนธรรม อันเป็นมรดกของชาติ ไม่ว่าจะเป็นสาขาวิชาการศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยแห่งนี้มีความสันทัด และได้ชื่อว่าเป็นผู้นำตลอดมา หรือจะเป็นในสาขาวิชาการทางศาสตร์อื่น ๆ ที่กำลังพัฒนาเข้มแข็งขึ้นเป็นลำดับก็ตามที่ ตลอดจนมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการวิจัย ค้นคว้า และการศึกษาหาความรู้ระดับบัณฑิตศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐานที่เชื่อถือได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ทุกวิทยาเขตยังมุ่งหมายที่จะให้บริการทางวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของวิทยาเขตนั้นด้วย เพื่อให้สมกับมงคลนามที่ได้รับพระราชทานตามความหมายว่ามหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานครคือ "ศรีนครินทรวิโรฒ" (ฝ่ายวิชาการ 2529 : 1 - 5)

จากความเป็นมาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยพัฒนาจากสถาบันซึ่งให้การศึกษาด้านสาขาวิชาการศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ ก่อนที่จะมีการขยายขอบเขตการจัดการศึกษาให้รวมถึงสาขาวิทยาศาสตร์ในระยะหลัง ลักษณะโครงสร้างของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยวิทยาเขตรวม 8 วิทยาเขต คือ ประสานมิตร บางเขน

พลศึกษา บางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา และมีคณะวิชารับผิดชอบการจัดการเรียน การสอนระดับปริญญาบัณฑิตรวม 8 คณะ คือ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ พลศึกษา พยาบาลศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ เทคโนโลยีฯ นอกจากนี้ยังมีบัณฑิตวิทยาลัยมีฐานะเทียบเท่า คณะ รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 2 หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และทักษะทางภาษารัฐคุณค่าของมนุษย์และศิลปวัฒนธรรม สามารถนำความรู้ ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความรู้ความเข้าใจในสภาพสังคม สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้ดี มีพละนาามัยแข็งแรง และให้มีความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ไปใช้ ในการดำรงชีวิตประจำวัน

โครงสร้างของวิชาพื้นฐานทั่วไป

กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต โดยเลือกเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปในสังกัดคณะต่าง ๆ ดังนี้

คณะมนุษยศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต โดยให้เรียนรายวิชาในหมวดภาษา ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

คณะวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

คณะสังคมศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

คณะพลศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

วิชาเลือก เลือกเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้เรียนจนได้จำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต

ก. คณะมนุษยศาสตร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้
หมวดที่ 1 : ภาษา 8 หน่วยกิต

	<u>ภาษาไทย</u>	4 หน่วยกิต
ทย	101 ทักษะและความรู้ทางภาษา	2(2-0-4)
ทย	102 ความรู้พื้นฐานทางวรรณคดี	2(2-0-4)
	ภาษาต่างประเทศ 4 หน่วยกิต จกรายวิชาในภาษาใดภาษาหนึ่งต่อไปนี้	
	<u>ภาษาอังกฤษ</u>	4 หน่วยกิต
อก	101 การอ่านเบื้องต้น 1	2(2-1-3)
อก	102 การอ่านเบื้องต้น 2	2(2-1-3)
	<u>ภาษาฝรั่งเศส</u>	4 หน่วยกิต
ฝศ	111 ภาษาฝรั่งเศส 1	2(2-2-2)
ฝศ	112 ภาษาฝรั่งเศส 2	2(2-2-2)
	<u>ภาษาเยอรมัน</u>	4 หน่วยกิต
ยม	111 ภาษาเยอรมัน 1	2(2-2-2)
ยม	112 ภาษาเยอรมัน 2	2(2-2-2)
หมวดที่ 2 :	บรรณารักษศาสตร์	2 หน่วยกิต
บร	101 ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า	2(2-0-4)
หมวดที่ 3 :	วิชามนุษยศาสตร์ทั่วไป ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต จกรายวิชาต่อไปนี้	
จต	101 จิตวิทยาเบื้องต้น	2(2-0-4)
คร	101 คนตรีไทย	2(2-0-4)
คร	102 สังคัตนิยม	2(2-0-4)
ทย	103 วาทการ	2(2-0-4)
ปญ	101 ปรัชญาเบื้องต้น	2(2-0-4)
ปญ	111 พุทธศาสน์	2(2-0-4)
ศล	101 ศิลปะกับมนุษย์	2(2-0-4)

ข. คณะวิทยาศาสตร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยให้เรียนหมวดคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จกรายวิชาต่อไปนี้

หมวดที่ 1 : คณิตศาสตร์ กำหนดให้เรียนดังนี้

1) นิสิตซึ่งเรียนวิชาเอกอื่น ๆ ยกเว้นวิชาเอกจิตวิทยาให้เรียน 2 หน่วยกิต
จากรายวิชาต่อไปนี้

วพ 101	คณิตศาสตร์ทั่วไป	2(2-0-4)
วพ 102	คอมพิวเตอร์เบื้องต้นและการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์	2(2-1-3)
2) นิสิตซึ่งเรียนวิชาเอกจิตวิทยาให้เรียนวิชา		
คณ 241	หลักและวิธีการของคณิตศาสตร์	3(3-0-6)

หมวดที่ 2 : วิทยาศาสตร์ ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

วพ 111	วิทยาศาสตร์ชีวภาพ	2(2-0-4)
วพ 112	วิทยาศาสตร์กายภาพ	2(2-0-4)
วพ 113	วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ	2(2-0-4)
วพ 114	ชีวิตกับสภาวะแวดล้อม	2(2-0-4)
วพ 115	พลังงาน	2(2-0-4)
วพ 122	โภชนาการเบื้องต้น	2(2-0-4)

ค. คณะสังคมศาสตร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต โดยเลือกเรียน
จากรายวิชาต่อไปนี้

ธร 101	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ	2(2-0-4)
ธร 102	สถิติธุรกิจ	2(2-0-4)
ธร 103	คณิตศาสตร์ธุรกิจ	2(2-0-4)
ปศ 100	พื้นฐานอารยธรรมไทย	2(2-0-4)
ปศ 101	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	2(2-0-4)
ปศ 102	อารยธรรมเปรียบเทียบ	2(2-0-4)
ภม 102	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	2(2-0-4)
ภม 103	ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	2(2-0-4)
ภม 104	มนุษย์และสิ่งแวดล้อม	2(2-0-4)
ภม 105	ภูมิศาสตร์วัฒนธรรมเบื้องต้น	2(2-0-4)

รัฐ	101	การเมืองเบื้องต้น	2(2-0-4)
รัฐ	101	ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจแห่งประเทศไทย	2(2-0-4)
รัฐ	111	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	2(2-0-4)
สังคม	101	สังคมวิทยาเบื้องต้น	2(2-0-4)
สังคม	102	ประชากรศึกษา	2(2-0-4)
สังคม	103	สังคมวิทยาชุมชน	2(2-0-4)
สังคม	111	สังคมไทย	2(2-0-4)

ง. คณะพลศึกษา กำหนดให้เรียนวิชากิจกรรมทางพลศึกษาไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

โดยเลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

พล	111	กรีฑา 1	1(1-1-1)
พล	112	ว่ายน้ำ 1	1(1-1-1)
พล	113	บาสเกตบอล 1	1(1-1-1)
พล	114	รักบี้ (หญิง ฟลอร์เอกเซอร์ไซส์ 1)	1(1-1-1)
พล	115	ฟุตซอล 1 (หญิง ลีลาศึกษา 1)	1(1-1-1)
พล	116	วอลเลย์บอล 1	1(1-1-1)
พล	117	ยิมนาสติกส์ 1	1(1-1-1)
พล	118	เทนนิส 1	1(1-1-1)
พล	119	แบดมินตัน 1	1(1-1-1)
พล	121	มวยสากล 1	1(1-1-1)
พล	122	มวยไทย 1 (หญิง นาฏศิลป์ไทย 1)	1(1-1-1)
พล	123	ยูโด 1	1(1-1-1)
พล	124	กระบี่กระบอง 1	1(1-1-1)
พล	211	เทเบิลเทนนิส	1(1-1-1)
พล	212	กิจกรรมเข้าจังหวะ	1(1-1-1)
พล	213	ตะกร้อ และเชกโกตะกร้อ	1(1-1-1)
พล	214	โมเตินคานซี	1(1-1-1)
พล	215	เกมเบ็ดเตล็ด	1(1-1-1)

พล	216	การบริหารกาย	1(1-1-1)
พล	217	มวยปล้ำ	1(1-1-1)
พล	218	ไอคิโด	1(1-1-1)
พล	219	ลีลาศ	1(1-1-1)
พล	221	ชกกึ่ง	1(1-1-1)
พล	222	ซอฟต์บอล	1(1-1-1)
พล	223	แฮนด์บอล	1(1-1-1)
พล	224	ยิงธนู	1(1-1-1)
พล	225	กอล์ฟ	1(1-1-1)
พล	226	โบว์ลิ่ง	1(1-1-1)
พล	227	จักรยาน	1(1-1-1)
พล	228	ยกน้ำหนัก	1(1-1-1)
พล	229	คาบสากล	1(1-1-1)
พล	231	กระโดดน้ำ	1(1-1-1)
พล	232	โปโลน้ำ	1(1-1-1)

จากรายวิชาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้นั้น แต่ละคณะได้นำมาจัดให้กับผู้เรียน โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมทั้ง 24 - 57 หน่วยกิต เป็นที่น่าสังเกตว่าคณะแพทยศาสตร์มิได้กำหนดให้เรียนรายวิชาทางพลศึกษา และกำหนดให้ผู้เรียนเรียนวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์มากถึง 32 หน่วยกิต เช่นเดียวกับคณะเทคโนโลยีที่กำหนดเรียนถึง 34 - 35 หน่วยกิต ซึ่งลักษณะวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์คล้ายกับเป็นพื้นฐานของวิชาเฉพาะหรือวิชาเอก ทั้งรายละเอียดจำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอนในคณะต่าง ๆ จำแนกตามกลุ่มวิชาดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนหน่วยกิตวิชาพื้นฐานทั่วไปที่เปิดสอนในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามกลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป

กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป	จำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอนในคณะวิชา							
	มนุษยศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	พลศึกษา	พยาบาลศาสตร์	แพทยศาสตร์	เทคโนโลยีฯ
ภาษา	8	8	10	6	8-10	10	6	6
มนุษยศาสตร์	8	6	6	6	6-8	6	6	6
วิทยาศาสตร์	4	2	6	6	8-12	12	32	34-35
สังคมศาสตร์	8	6	6	6	6	6	6	8
พลศึกษา	2	2	2	6	2	2	-	2
วิชาพื้นฐานทั่วไป เลือก	8	-	10	-	-	-	-	-
หน่วยกิตรวม	38	24	40	30	32-36	36	50	56-57
หน่วยกิตตลอดหลักสูตร	140	140	140	140	134-136	142	269 (หลักสูตร 6 ปี)	148
หน่วยกิตรวมคิดเป็นร้อยละของหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	27.14	17.14	28.57	21.43	23.9-26.47	25.35	18.59	37.8-38.5

จากโครงสร้างหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และข้อมูล
ในตารางที่ 1 สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยใช้วิธีการกระจาย
ความรับผิดชอบให้วิทยาเขต คณะ และภาควิชา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสายวิชาของ
ของตน นิสิตที่เรียนตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิตต้อง เรียนวิชาพื้นฐานทั่วไป แต่ละคณะแตกต่างกัน จำนวน
หน่วยกิตวิชาพื้นฐานที่นิสิตต้อง เรียน เมื่อเทียบกับจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรในแต่ละคณะวิชาแตกต่างกัน
คือมีค่าร้อยละ 17.14 และ 18.59 ในคณะวิทยาศาสตร์ และแพทยศาสตร์ตามลำดับ ไปจนถึงร้อยละ
37.8 - 38.5 ในคณะเทคโนโลยี ส่วนคณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ พลศึกษา
พยาบาลศาสตร์ มีค่าร้อยละอยู่ในช่วง 21.14 - 28.57 สรุปได้ว่า วิชาพื้นฐานทั่วไปในระดับปริญญา
บัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีสัดส่วนเมื่อเทียบกับจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ตั้งแต่
1 : 3 ถึง 1 : 6 โดยที่กลุ่มวิชาสายวิทยาศาสตร์มีสัดส่วน 1 : 6 สายวิชาเทคโนโลยีมีสัดส่วน
1 : 3 ในขณะที่สายวิชาอื่น ๆ มีสัดส่วน 1 : 4

ตอนที่ 3 ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร¹ ได้วิจัยเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา
พื้นฐานทั่วไป โดยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร และออกแบบสอบถามผู้สอน ซึ่งได้สรุปความเป็นมาและ
พัฒนาการของความมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป และความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อจุดมุ่งหมาย
ของวิชาพื้นฐาน ดังนี้ (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร 2526 : 6 - 22)

1. การวิเคราะห์ความมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปจากเอกสาร

ระยะที่ 1 ให้ผู้เรียนมีความรู้กว้าง (พ.ศ. 2500 - 2505)

แนวคิดและวิธีการของวิชาพื้นฐานทั่วไป หรือการศึกษาทั่วไป มีอิทธิพลต่อแนวคิดในการจัด
การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา โดยเริ่มค้นจัดในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 ซึ่งเป็นการนำแนวคิดและวิธีการจัดการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา มาประยุกต์

---

¹ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร รายงานการวิจัยเรื่อง สภาพและ
ปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป กองแผนงาน หน่วยงานมหาวิทยาลัย, 2526

ใช้กับสังคมไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากวิชาชีพครูของตนเอง ความรู้กว้างในเรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน และเรื่องราวของสังคมไทย การจัดหลักสูตรประกอบไปด้วยวิชาหลักในกลุ่มวิชาต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว และยังบังคับให้เรียนภาษาเพื่อให้สามารถสื่อความหมายและติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ได้ดี

ระยะที่ 2 ให้ผู้เรียนมีสติปัญญาที่กว้างขวางและมีความสมดุลย์ (พ.ศ. 2505 - 2510)

หลังจากที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ที่จัดให้มิวิชาพื้นฐานทั่วไป ในปี พ.ศ. 2500 แล้ว ต่อมา ในปี พ.ศ. 2505 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้จัดตั้งคณะศิลปศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่จัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปอย่างเต็มรูปแบบ และใช้ทั่วทั้งมหาวิทยาลัย โดยนักศึกษาทุกคนต้องเรียนหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ที่คณะศิลปศาสตร์ก่อน แล้วจึงไปเรียนในสาขาวิชาของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และทักษะกว้างขวางในด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เข้าใจสภาพแวดล้อมของสังคมและจิตใจมนุษย์ ตลอดจนทำให้มีความรู้พื้นฐานต่อเนื่องกับแขนงวิชาเฉพาะด้านที่ตนเลือก การดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาขั้นสูง ในลักษณะดังกล่าว เป็นความพยายามที่จะแก้ปัญหาการยึดติดและผูกมั่นในวิชาชีพของตน ของผู้เรียน และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนะที่กว้างขวาง มีสติปัญญาที่สูงส่งพร้อมกันไป

ความคิดในการที่จะแก้ปัญหาการยึดติดและผูกมั่นในวิชาชีพนี้เอง คือจุดมุ่งหมายในลักษณะของความสมดุลย์ (balancing) ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ รู้จัก และเห็นความสำคัญของวิชาการสาขาอื่น ๆ และบุคคลในอาชีพอื่น ได้ดีขึ้น จากแนวคิดดังกล่าว ทำให้มหาวิทยาลัยที่เปิดขึ้นใหม่ในระยะหลัง เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้นำมาเป็นแนวทางในการกำหนดหลักสูตรที่บังคับให้ผู้เรียนไปเรียนวิชานอกคณะ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วยเช่นกัน

ระยะที่ 3 ให้ผู้เรียนมีความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ รู้จักสังคมและมีคุณภาพ (พ.ศ. 2510 - 2515)

ความพยายามที่จะจัดให้มีการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในระยะนี้ มีจุดเน้นเพื่อให้นักศึกษาแก่นิสิต นักศึกษาได้จบออกไปเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากภายหลังจากดำเนินการตามแผนพัฒนา ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2509) ของรัฐบาลในสมัยนั้น เน้นการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม และส่งเสริมค่านิยมในทางอุตสาหกรรมมาก ทำให้เกิดความสงสัยเกี่ยวกับผลการพัฒนาตามแนวทางดังกล่าว ซึ่งเริ่มต้นแผ่กว้างไปในวงการอุดมศึกษาก่อนอื่น เพราะเป็นกลุ่มที่ใกล้ชิดและเรียนรู้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ได้มีการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ในสังคมอย่างกว้างขวาง

ซึ่งครอบคลุมมาถึงความสงสัยในเรื่องคุณลักษณะและคุณภาพของบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยด้วย
จุดนี้เอง นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่
สมบูรณ์ไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีปัญญา รู้จักคิดวิเคราะห์ปัญหา ริเริ่มก้าวหน้าและเห็นการณ์ไกล
2. รู้จักสภาพแวดล้อมของตนเอง ทั้งในส่วนของตัวบุคคลและสังคม พร้อมทั้งปรับตัวเข้ากับ
สิ่งแวดล้อมได้
3. รู้จักและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และความงามของศิลปะ
4. มีคุณธรรมจริยธรรมสูง

การจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ได้มีการจัดรายวิชาในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ
ตามที่กำหนด เห็นแต่คุณลักษณะในด้านคุณธรรมและจริยธรรม ที่ยังไม่มีแนวทางในการปฏิบัติ เช่น
การจัดกิจกรรมหรือรายวิชาต่าง ๆ ชัดเจนพอ

ระยะที่ 4 ให้ผู้เรียนมีความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ผสานวิชาการและแก้ปัญหาสังคม

(พ.ศ. 2515 - 2520)

ความมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปที่เน้นความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ซึ่งครอบคลุมลักษณะเด่น ๆ
ทั้ง 4 ประการ ดังกล่าวนั้น นำไปสู่การวิเคราะห์วิจารณ์และเสนอแนวทางการจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐาน
ทั่วไป ซึ่งต่อมาทบวงมหาวิทยาลัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับวิชาพื้นฐานทั่วไปมากำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2517 ทำให้ทุกมหาวิทยาลัยต้องจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปขึ้น
แต่ก็มีความมุ่งหมายและรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามความเข้าใจและสนใจของแต่ละสถาบัน

ต่อมา ในระหว่างปี พ.ศ. 2515 - 2516 มีการเคลื่อนไหวของนิสิตนักศึกษาจนนำไปสู่การ
เปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม มีผลให้มหาวิทยาลัยโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาหันมาสนใจสภาพ
สังคมมากขึ้น และเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในการรับใช้และแก้ปัญหาสังคมมากขึ้น ควบคู่ไปกับ
จุดมุ่งหมายที่มีมาแล้วแต่เดิม แต่การที่จะเรียนรู้และเข้าใจและหาทางแก้ปัญหาสังคมได้นั้น ความรู้
แต่เพียงสาขาเดียวที่นิสิตนักศึกษาได้เรียนนั้น ไม่เพียงพอที่จะช่วยให้เข้าใจและมองเห็นปัญหาได้
จึงเกิดความคิดที่จะสร้างรายวิชาในเชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary หรือ integrated
approach) เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างวิชาการ ชีวิตและสังคม ได้ชัดเจนขึ้น จึงได้มีการ
ปรับหลักสูตรให้มีแนวของวิชาเหล่านี้มากขึ้น

ระยะที่ 5 ความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ประเมินเก่าและเสนอใหม่ (พ.ศ. 2520-ปัจจุบัน)
ในเดือนตุลาคม 2519 เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ในสังคมไทยอีกครั้งหนึ่ง มหาวิทยาลัยได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ในครั้งนั้น ทำให้มหาวิทยาลัยหลายแห่ง ได้มีการปรับปรุง จุดมุ่งหมายและแนวทางการจัดการศึกษาทั่วไป หรือวิชาพื้นฐานทั่วไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งมีข้อสรุป ที่ชัดเจนตรงกันประการหนึ่งคือ ทุกฝ่ายเห็นว่วิชาพื้นฐานทั่วไปควรมีจุดมุ่งหมายและเสริมสร้างบุคลิก และคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีความรู้กว้าง มีคุณธรรม มีทัศนคติที่ลึกซึ้งกว้างขวาง เข้าใจปัญหาของสังคม ไม่ใช่เป็นพื้นฐานของวิชาชีพหรือพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ ต่อไป
อย่างไรก็ตาม จุดมุ่งหมายเหล่านี้ มิให้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง และไม่มีการเน้นด้านใดเป็นพิเศษ นอกจากดำเนินการไปตามที่เคยปฏิบัติมาเท่านั้น

2. การศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานที่มีต่อความมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปนี้เป็นผลของความคิดเห็น ของอาจารย์โดยส่วนรวม จาก 9 มหาวิทยาลัยคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 306 คน โดยใช้แบบสอบถามให้ประเมิน 5 ระดับขึ้น โดยในแต่ละข้อความ จะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด-ต่ำสุด อยู่ระหว่าง 5.00 - 1.00 ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญกับจุดมุ่งหมายในแต่ละด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ให้มีความคิดและสติปัญญากว้างขวางขึ้น ($\bar{x} = 4.09$) ให้รู้ถึงหลักการที่สำคัญของสาขาวิชา ($\bar{x} = 3.85$) เป็นพื้นฐานสำหรับวิชาอื่น ($\bar{x} = 3.71$) เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 3.55$) ให้รู้ถึงวิธีการศึกษาในสาขาวิชานั้น ($\bar{x} = 3.49$) ให้เข้าใจเรื่องราวและปัญหาสังคมดีขึ้น ($\bar{x} = 3.42$) ให้ความสำคัญของสาขาวิชาอื่น ($\bar{x} = 3.20$) เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์ให้ความสำคัญกับความมุ่งหมายในข้อที่ให้ เข้าใจถึง เรื่องราวและปัญหาสังคม ในระดับที่ค่อนข้างต่ำกว่าวัตถุประสงค์ข้ออื่น

การวิจัยของ ไพฑูรย์ สินลาวัณย์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร เป็นการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับ ศึกษาสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปในมหาวิทยาลัย ที่ศึกษาครอบคลุมมหาวิทยาลัยของรัฐ รวม 9 มหาวิทยาลัย ในจำนวนนี้มีข้อมูลจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวันด้วย แต่ไม่มีข้อมูล จากวิทยาเขตอื่น วิธีการวิจัยเน้นหนักที่การวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย และการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนต่อความมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปเท่านั้น โดยไม่ได้ทำการวิเคราะห์รวมไปถึงสภาพและปัญหา

การจัดการเรียนการสอน โครงสร้างของหลักสูตร และองค์ที่รับผิดชอบ การจัดการเรียนการสอน
ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งทำการวิจัยเพื่อสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยเน้นเฉพาะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกวิทยาเขต โดยทำเป็นการวิจัยปฏิบัติการ (action research)
เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ในการประชุมปฏิบัติการ
ซึ่งกำหนดจัดขึ้น ในวันที่ 11 - 13 กรกฎาคม 2531 ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มประชากรของการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยใช้แบบสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ต่อไปนี้

ประชากรในการวิจัย

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกวิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตปทุมวัน วิทยาเขตบางเขน วิทยาเขตพลศึกษา วิทยาเขตบางแสน วิทยาเขตพิษณุโลก วิทยาเขตมหาสารคาม และวิทยาเขตสงขลา ที่สอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ในปีการศึกษา 2531

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามจากแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนเรื่องสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร 2526 ภาคผนวก จ) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ความสอดคล้องของเนื้อหา และความมุ่งหมาย การบริหารหลักสูตร สภาพการเรียนการสอน และปัญหา โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ

วิชาที่สอน/วิทยาเขต

เพศ

คุณวุฒิสูงสุด

ตำแหน่งทางวิชาการ

ประสบการณ์ในการสอนระดับอุดมศึกษา

ประสบการณ์ในการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป

เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ

การประเมินความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีมาตราส่วนประมาณค่า

3 ระดับคือ มาก ปานกลาง น้อย

รูปแบบขององค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมายแต่ละด้าน และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับรายวิชาที่ควรปรับปรุง

การประเมินความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตร

การประเมินความเหมาะสมของสภาพการเรียนการสอน

ปัญหาและอุปสรรคในการสอนวิชาพื้นฐาน/ข้อเสนอแนะ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยมีผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ในแต่ละวิทยาเขต เป็นผู้ดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ในแต่ละวิทยาเขต ส่วนวิทยาเขตประสานมิตร ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม

ผลจากการรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 169 ฉบับจาก 7 วิทยาเขต ชาติวิทยาเขตพลศึกษา เนื่องจากในปีการศึกษา 2531 วิทยาเขตพลศึกษาจัดการเรียนการสอนเฉพาะ นิสิตชั้นปีที่ 3 - 4 ไม่มีนิสิตชั้นปีที่ 1 - 2 ตามโครงการบูรรวมวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย จึงไม่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาเขตพลศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการลงรหัสข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลที่โครงการสำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และคำนวณตามค่าสถิติต่อไปนี้

1. หาค่าความถี่ และร้อยละ ของแต่ละตัวแปร
2. ค่า $\bar{x}$, S.D. คะแนนในแต่ละข้อจากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชากับจุดมุ่งหมายแต่ละด้าน และความสัมพันธ์

ระหว่างประสพการณ์ของผู้สอนกับจุดมุ่งหมายแต่ละด้าน โดยใช้ χ^2

jn 15/5/57

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อวิชาพื้นฐานทั่วไปในด้านความเหมาะสมของ จุดมุ่งหมาย รูปแบบและเนื้อหา วิธีการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร โดยผู้ตอบจะเป็น ผู้ประเมินความเหมาะสม ซึ่งจำแนกเป็น 3 ระดับคือ มาก ปานกลาง และน้อย และมีความคิดเห็น จากแบบสอบถามปลายเปิด การนำเสนอข้อมูลในบทนี้แยกเป็นสองตอนคือ ตอนแรกเป็นข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สองเป็นความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อสภาพและปัญหาของ วิชาพื้นฐานทั่วไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้มีจำนวน 169 คน จำแนกตาม วิทยาเขต และกลุ่มวิชาที่สอนได้ดังนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิทยาเขตและกลุ่มวิชาที่สอน

วิทยาเขต	กลุ่มมนุษยศาสตร์	กลุ่มภาษา	กลุ่มสังคม	กลุ่มวิทย์-คณิต	กลุ่มพลศึกษา	รวม
ประสานมิตร	3	15	10	15	5	48
บางเขน	3	4	7	4	1	19
ปทุมวัน	3	11	9	-	3	26
บางแสน	5	6	-	1	3	15
พิษณุโลก	3	3	6	2	2	16
มหาสารคาม	3	5	8	4	3	23
สงขลา	4	9	3	6	-	22
รวม	24	53	43	32	17	169

จากตาราง 2 แสดงจำนวนอาจารย์ผู้สอนในแต่ละกลุ่มวิชาของแต่ละวิทยาเขต การวิจัยครั้งนี้ไม่มีข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนในกลุ่ม วิทย-คณิต จากวิทยาเขตปทุมวัน เนื่องจากปัจจุบันอาจารย์ในกลุ่มนี้ได้ย้ายมาอยู่ที่วิทยาเขตประสานมิตร ส่วนวิทยาเขตบางแสน ไม่มีข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนในกลุ่มสังคม และวิทยาเขตสงขลา ไม่มีข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนในกลุ่มพลศึกษา ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้ที่ไม่ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์ในการสอนวิชาพื้นฐานฯ

ระดับการศึกษา	จำนวน (ร้อยละ)	ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวน (ร้อยละ)	ประสบการณ์ (การสอนพื้นฐาน)	จำนวน (ร้อยละ)
ปริญญาตรี	22 (13.0)	อาจารย์	98 (58.0)	1 - 5 ปี	39 (28.1)
ปริญญาโท	135 (79.9)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	50 (29.6)	6 - 10 ปี	49 (29.0)
ปริญญาเอก	10 (5.9)	รองศาสตราจารย์	19 (11.2)	10 ปีขึ้นไป	80 (47.3)
ไม่ระบุ	2 (1.2)	ไม่ระบุ	2 (1.2)	ไม่ระบุ	1 (0.6)
รวม	169 (100)	รวม	169 (100)	รวม	169 (100)

จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม รวม 169 คน จำแนกเป็นเพศหญิง 94 คน เพศชาย 74 คน ไม่ระบุเพศ 1 คน (คิดเป็นร้อยละ 55.6, 43.8 และ 0.6 ตามลำดับ) ซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 79.9 และมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์มากที่สุดร้อยละ 58.0

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เป็นอันดับรองลงมาคือ ร้อยละ 29.6 และรองศาสตราจารย์ร้อยละ 11.2 ส่วนประสพการณ์ในการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ส่วนใหญ่มีประสพการณ์สอนมานานถึง 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมาคือมีประสพการณ์ 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.0 และอาจารย์ที่มีประสพการณ์ในการสอนน้อยคืออยู่ระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.1

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปในด้านต่าง ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในเรื่องสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไปในด้านต่าง ๆ ที่จะนำเสนอต่อไปนี้แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมาย สัดส่วนของวิชาพื้นฐาน รูปแบบขององค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรและสภาพการเรียนการสอน และปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป รายละเอียดแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

1. ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปที่มีต่อจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปที่กำหนดไว้ในหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับใด ข้อมูลในการวิเคราะห์ได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย ซึ่งจะนำความเห็นแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ยและประเมินความเหมาะสมโดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.75 หมายถึงมีความเหมาะสมน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.76 - 2.50 หมายถึงมีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.00 หมายถึงมีความเหมาะสมมาก

ส่วนการเสนอความคิดเห็นทั้งรวบรวมจากคำถามปลายเปิด จะได้นำมาจัดกลุ่มและวงเล็บแสดงจำนวนความถี่ไว้ท้ายความคิดเห็นนั้น ๆ

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย ในรูปคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อความ	χ	S.D.
1. ให้เป็นพื้นฐาน		
1.1 เป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนวิชาอื่น	2.561	0.627
1.2 เป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนวิชาชีพ	2.397	0.692
2. ให้มีความรู้และทักษะทางภาษา		
2.1 มีความรู้ในเนื้อหาวิชา	2.515	0.558
2.2 รู้หลักการที่สำคัญของสาขาวิชา	2.630	0.500
2.3 รู้วิธีการศึกษาที่สำคัญของสาขาวิชา	2.548	0.514
2.4 มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร	2.580	0.524
3. ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์		
3.1 รู้คุณค่าของมนุษย์และศิลปวัฒนธรรม	2.647	0.563
3.2 เสริมสร้างบุคลิกและคุณลักษณะของผู้เรียน ให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์	2.739	0.456
3.3 มีน้ำใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	2.770	0.471
4. ให้มีความคิดวิจารณ์ญาณ		
4.1 พัฒนาความคิด สติปัญญา และบุคลิกภาพ	2.723	0.494
4.2 มีความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์มีเหตุผล	2.766	0.488
4.3 มีความรู้และทัศนะกว้างขวาง ให้มีคุณธรรม	2.757	0.493
5. ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม		
5.1 มีความรับผิดชอบต่อนานาชาติ	2.780	0.494
5.2 มีความซื่อสัตย์	2.780	0.464
5.3 มีวินัยในตนเอง	2.780	0.479

จากตาราง 6 อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า ความมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปนั้น มีความเหมาะสม ($\bar{X}$ (S.D.) = 2.397 (0.692) - 2.780 (0.464)) แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพบว่า อาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญของจุดมุ่งหมายในกลุ่มที่เน้นความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้มีความคิดวิจารณ์ญาณ ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ($\bar{X}$ (S.D.) = 2.647 (0.563) - 2.780 (0.464)) โดยมีคะแนนเฉลี่ยโดยทั่วไปสูงกว่าจุดมุ่งหมายในกลุ่มที่เป็นในเรื่องของพื้นฐานความรู้และทักษะทางภาษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงว่า จุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับปานกลางถึงระดับมาก แต่ก็ยังสามารถปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นไปอีกได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเปรียบเทียบจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยกับการวิเคราะห์ความมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปจากงานวิจัยของ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร ต่อไป ผลการเปรียบเทียบพบว่า จุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปในช่วงระยะ พ.ศ. 2530-ปัจจุบัน เน้นการเสริมสร้างบุคลิกและคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีความรู้กว้าง มีคุณธรรม มีทัศนคติที่ลึกซึ้งกว้างขวาง เข้าใจปัญหาของสังคม มิใช่เป็นพื้นฐานของวิชาชีพหรือพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ รวมทั้งต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะสหวิทยาการ และมีความสมดุลย์ในแต่ละกลุ่มวิชาด้วยแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวคือ อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าจุดมุ่งหมายในข้อที่ให้เป็นพื้นฐานนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนจุดมุ่งหมายในด้านความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีความคิดวิจารณ์ญาณ และมีคุณธรรมความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมมีความเหมาะสมสูงกว่า ดังนั้นการปรับปรุงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจึงควรเน้นไปในแนวทางที่จะปรับปรุงด้านบุคลิกและคุณลักษณะของนิสิตให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีการเรียนรู้กว้างขวางในลักษณะสหวิทยาการ มีความสมดุลย์ และมีทัศนคติกว้างไกล

2. ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมาย

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมายวิชาพื้นฐานทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนแรกเป็นการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาในรายวิชาแต่ละวิชาจากคำอธิบายรายวิชากับจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป ตอนที่สองเป็นการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปจากความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มวิชา

ตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอนกับความ
คิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมาย

2.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาในรายวิชาแต่ละวิชากับจุดมุ่งหมาย

เมื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยพิจารณาจาก
คำอธิบายรายวิชาในแต่ละวิชากับจุดมุ่งหมายด้านต่าง ๆ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เพื่อให้เป็นพื้นฐานของ
วิชาเอกหรือพื้นฐานของวิชาอื่น ให้มีความรู้และทักษะทางภาษา ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มี
ความคิดวิจารณ์ญาณ ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดี โดยจำแนกเป็น 3 ระดับ คือ 3 หมายถึงวัตถุประสงค์
ประสงค์หลัก 2 หมายถึงวัตถุประสงค์รอง และ 1 หมายถึงผลพลอยได้ ได้ผลการวิเคราะห์ดัง
ตาราง 5

ตาราง 5 วิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาแต่ละรายวิชาจากคำอธิบายรายวิชากับจุดมุ่งหมายวิชาพื้นฐานทั่วไป

รายวิชา	จุดมุ่งหมาย	ให้เป็นพื้นฐาน	ให้ความรู้และทักษะทางภาษา	ให้ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	ให้ความคิดวิจารณ์	ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดี
ก. คณะมนุษยศาสตร์						
หมวดที่ 1 : ภาษา						
ทย 101	ทักษะและความรู้ทางภาษา	3	3	1	1	1
ทย 102	ความรู้พื้นฐานทางวรรณคดี	2	3	2	2	2
อก 101	การอ่านเบื้องต้น 1	3	3	1	1	1
อก 102	การอ่านเบื้องต้น 2	3	3	1	1	1
ฝส 111	ภาษาฝรั่งเศส 1	3	3	1	2	1
ฝส 112	ภาษาฝรั่งเศส 2	3	3	1	2	1
ยม 111	ภาษาเยอรมัน 1	3	3	1	2	1
ยม 112	ภาษาเยอรมัน 2	3	3	1	2	1
หมวดที่ 2 : บรรณารักษศาสตร์						
บร 101	ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า	1	2	2	3	1
หมวดที่ 3 : วิชามนุษยศาสตร์ทั่วไป						
จต 101	จิตวิทยาเบื้องต้น	3	1	1	2	1
คร 101	ดนตรีไทย	2	1	3	1	1

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา	จุดมุ่งหมาย	ให้เป็นพื้นฐาน*	ใหม่ความรู้และทักษะทางภาษา	ใหม่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	ใหม่ความคิดวิจารณ์	ใหม่คุณธรรมและเป็นพลเมืองดี
คร 101	ดนตรีไทย	2	1	3	1	1
คร 102	สังคีตนิยม	2	1	3	2	2
ทย 103	วาทกรรม	3	3	2	3	1
บญ 101	พุทธศาสน์	3	1	1	3	2
ศิลป์ 101	ศิลปะกับมนุษย์	2	1	3	2	2
ข. คณะวิทยาศาสตร์						
หมวดที่ 1 : คณิตศาสตร์						
วพ 101	คณิตศาสตร์ทั่วไป	3	1	1	3	2
วพ 102	คอมพิวเตอร์เบื้องต้นและการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์	3	2	1	1	1
สค 241	หลักและวิธีการของคณิตศาสตร์	3	2	1	3	1
หมวดที่ 2 : วิทยาศาสตร์						
วพ 111	วิทยาศาสตร์ชีวภาพ	3	1	2	3	2
วพ 112	วิทยาศาสตร์กายภาพ	3	1	2	2	1
วพ 113	วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ	3	1	1	1	1

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา		จุดมุ่งหมาย	ให้เป็นพื้นฐานฯ	ให้ความรู้และทักษะทางภาษา	ให้ความรู้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	ให้ความรู้เชิงวิจรกิจ	ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดี
วพ	114	ชีวิตกับสภาวะแวดล้อม	3	1	2	2	2
วพ	115	พลังงาน	3	1	1	1	1
วพ	122	โภชนาการเบื้องต้น	3	1	2	2	1
		ค. คณะสังคมศาสตร์					
บร	101	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ	3	1	1	2	1
บร	102	คณิตศาสตร์ธุรกิจ	3	1	1	2	1
บศ	100	พื้นฐานอารยธรรมไทย	2	1	3	2	2
บศ	101	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	3	1	2	3	1
บศ	102	อารยธรรมเปรียบเทียบ	2	1	3	2	2
ภม	102	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	2	1	2	2	2
ภม	103	ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	3	1	1	2	2
ภม	104	มนุษย์และสิ่งแวดล้อม	2	1	2	3	2
ภม	105	ภูมิศาสตร์วัฒนธรรมเบื้องต้น	2	1	1	3	2
รฐ	101	การเมืองเบื้องต้น	2	1	1	2	1
ศฐ	101	ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจแห่งประเทศไทย	3	1	1	2	1
ศฐ	111	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3	1	1	1	1

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา		จุดมุ่งหมาย	ให้เป็นพื้นฐาน	ให้ความรู้และทักษะทางภาษา	ให้ความรู้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	ให้ความรู้คิดวิจารณ์	ให้กิจกรรมและเป็นพลเมืองดี
ศค	101	สังคมวิทยาเบื้องต้น	3	1	1	1	2
ศค	102	ประชากรศึกษา	3	1	1	1	2
ศค	103	สังคมวิทยาชุมชน	3	1	2	2	2
ศค	111	สังคมไทย	2	1	1	2	2
ง. คณะพลศึกษา							
สข	101	สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน	2	1	2	2	2
พล	111	กรีฑา 1	3	1	2	1	2
พล	112	ว่ายน้ำ 1	3	1	2	1	2
พล	113	บาสเกตบอล 1	3	1	2	1	2
พล	114	รักบี้ฟุตบอล 1	3	1	2	1	2
พล	115	ฟุตบอล 1	3	1	2	1	2
พล	116	วอลเลย์บอล 1	3	1	2	1	2
พล	117	ยิมนาสติกส์ 1	3	1	2	1	2
พล	118	เทนนิส 1	3	1	2	1	2
พล	119	แบดมินตัน 1	3	1	2	1	2
พล	121	มวยสากล 1	3	1	2	1	2
พล	122	มวยไทย 1	3	1	2	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา		จุดมุ่งหมาย	ให้เป็นพื้นฐาน*	ให้มีความรู้และทักษะทางภาษา	ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	ให้มีความคิดวิจารณ์	ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดี
พล	123	ยูโด 1	3	1	2	1	2
พล	124	กระบี่กระบอง 1	3	1	2	1	2
พล	211	เทเบิลเทนนิส	3	1	2	1	2
พล	212	กิจกรรมเข้าจังหวะ	3	1	2	1	2
พล	213	ตะกร้อและเชกโกตะกร้อ	3	1	2	1	2
พล	214	โมเดิร์นแดนซ์	3	1	2	1	2
พล	215	เกมเบ็คเตล็ค	3	1	2	1	2
พล	216	การบริหารกาย	3	1	2	1	2
พล	217	มวยปล้ำ	3	1	2	1	2
พล	218	ไอคิโด	3	1	2	1	2
พล	219	ลีลาศ	3	1	2	1	2
พล	221	ชอกกี	3	1	2	1	2
พล	222	ซอฟท์บอล	3	1	2	1	2
พล	223	แฮนด์บอล	3	1	2	1	2
พล	224	ยิงธนู	3	1	2	1	2
พล	225	กอล์ฟ	3	1	2	1	2
พล	226	โบว์ลิง	3	1	2	1	2
พล	227	จักรยาน	3	1	2	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา	จุดมุ่งหมาย	ให้เป็นพื้นฐานฯ	ให้ความรู้และทักษะทางภาษา	ให้ความรู้และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	ให้ความคิดวิจารณ์	ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดี
พล 228 ยกน้ำหนัก		3	1	2	1	2
พล 229 คาบสากล		3	1	2	1	2
พล 231 กระโดดน้ำ		3	1	2	1	2
พล 232 โปโลน้ำ		3	1	2	1	2

- 3 หมายถึงวัตถุประสงค์หลัก
- 2 หมายถึงวัตถุประสงค์รอง
- 1 หมายถึงผลพลอยได้

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 5 พบว่า เนื้อหาแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายแต่ละด้านต่างกัน โดยจะพบว่ารายวิชาในคณะมนุษยศาสตร์ หมวด ภาษา จะมีจุดมุ่งหมายหลักให้เป็นพื้นฐาน และให้ความรู้และทักษะทางภาษา ส่วนจุดมุ่งหมายข้ออื่น ๆ เป็นเพียงวัตถุประสงค์รอง และผลพลอยได้ หมวดวิชาบรรณารักษศาสตร์ มีวัตถุประสงค์หลักให้มีความคิดวิจารณ์ ส่วนหมวดวิชามนุษยศาสตร์ทั่วไป มีวัตถุประสงค์หลักสนองจุดมุ่งหมายแต่ละด้านแตกต่างกัน เช่นเดียวกับรายวิชาในคณะสังคมศาสตร์ ส่วนรายวิชาในคณะวิทยาศาสตร์ และคณะพลศึกษามีจุดมุ่งหมายให้เป็นพื้นฐานฯ เป็นวัตถุประสงค์หลัก และมีจุดมุ่งหมายด้านอื่นเป็นวัตถุประสงค์รอง และผลพลอยได้

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในขณะที่อาจารย์ผู้สอนเห็นว่าจุดมุ่งหมายที่ให้ไว้เป็นพื้นฐานสำหรับวิชาชีพและวิชาเอกมีความเหมาะสมค่าที่สุด (จากผลการวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 2 ข้อ 1) แต่ผลการวิเคราะห์ในตอนต้นนี้ แสดงว่า รายวิชาส่วนใหญ่แต่ละรายวิชาในคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตร ให้วัตถุประสงค์การเป็นพื้นฐานเป็นวัตถุประสงค์หลักทั้งสิ้น

2.2 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมายตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนจำแนกตามกลุ่มวิชา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาวิชาแต่ละกลุ่มวิชากับจุดมุ่งหมายวิชาพื้นฐานทั่วไป ว่าอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นเชิงนิมิต และนิเสธ เป็นจำนวนและร้อยละเท่าใด ข้อมูลในการวิเคราะห์ได้จากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงไว้ในตารางที่ 6

ตาราง 6 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นเชิงนิมามและนิเสธต่อความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมาย
จำแนกตามกลุ่มวิชา

จุดมุ่งหมาย	มนุษยศาสตร์		ภาษา		สังคม		วิทย์-คณิต		พลศึกษา	
	นิมาม	นิเสธ	นิมาม	นิเสธ	นิมาม	นิเสธ	นิมาม	นิเสธ	นิมาม	นิเสธ
1. ให้เป็นพื้นฐาน	20 (83.3)	4 (16.7)	44 (83.1)	9 (16.9)	25 (78.1)	7 (21.9)	39 (90.7)	4 (9.3)	16 (94.1)	1 (6.9)
2. ให้มีความรู้และทักษะทางภาษา	4 (16.7)	20 (83.3)	47 (88.7)	6 (11.3)	10 (31.1)	22 (68.7)	4 (9.3)	39 (90.7)	3 (17.6)	14 (82.4)
3. ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	16 (66.7)	8 (33.3)	24 (45.3)	29 (54.7)	20 (62.5)	12 (37.5)	29 (67.4)	14 (32.6)	9 (52.9)	8 (41.1)
4. ให้มีความคิดวิจารณ์	13 (54.2)	11 (45.8)	29 (54.7)	24 (45.3)	20 (62.5)	12 (37.5)	33 (76.7)	10 (23.26)	4 (23.5)	13 (76.5)
5. ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดี ของสังคม	17 (70.8)	7 (29.2)	20 (37.7)	33 (62.3)	10 (31.3)	22 (68.7)	4 (9.3)	39 (90.7)	11 (64.7)	6 (36.3)

จากตาราง 6 อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ในแต่ละกลุ่มวิชามีความเห็นว่เนื้อหาของวิชาในแต่ละกลุ่มสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในแต่ละด้านต่างกัันดังนี้

1. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่เนื้อหาของแต่ละรายวิชาในกลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานของวิชาอื่นหรือเป็นพื้นฐานของวิชาชีพ (ร้อยละ 83.3) และเนื้อหาไม่ไ้ช่วยเสริมให้ผู้เรียน มีความรู้และทักษะทางภาษา แต่เสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม (ร้อยละ 70.8) และมีอาจารย์ผู้สอนเพียงร้อยละ 66.7 และร้อยละ 55.2 ที่มีความเห็นว่ รายวิชาในกลุ่มนี้จะช่วยเสริม ให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมีความคิดวิจารณ์ญาณ

2. กลุ่มวิชาภาษา อาจารย์ผู้สอนในกลุ่มวิชานี้ส่วนใหญ่มีความเห็นว่เนื้อหาของแต่ละรายวิชา ในกลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานสำหรับรายวิชาอื่น และทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษา (ร้อยละ 83.1 และ 88.7 ตามลำดับ) และมีอาจารย์ผู้สอนร้อยละ 54.7 เห็นว่รายวิชาในกลุ่มนี้ช่วยเสริมให้ผู้เรียน มีความคิดวิจารณ์ญาณ และมีอาจารย์ผู้สอนเพียงร้อยละ 45.3 และ 37.7 ที่มีความเห็นว่รายวิชาใน กลุ่มวิชาภาษา จะทำให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และมีคุณธรรม และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

3. กลุ่มวิชาสังคม อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในกลุ่มวิชาสังคมส่วนใหญ่มีความเห็นว่วิชาใน กลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานและทำให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความคิดวิจารณ์ญาณ (ร้อยละ 78.1, 62.5 ตามลำดับ) และมีอาจารย์ผู้สอนเพียงร้อยละ 31.3 ที่เห็นว่ รายวิชาในกลุ่มนี้จะช่วยเสริมให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษา มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

4. กลุ่มวิชาวิทย์-คณิต อาจารย์ผู้สอนในกลุ่มวิชานี้เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 90.7) มีความเห็นว่เนื้อหาของแต่ละรายวิชาในกลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานและไม่ได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ ทางภาษา มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม และอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่รายวิชาในกลุ่ม วิชานี้ทำให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความคิดวิจารณ์ญาณ (ร้อยละ 67.4 และ 76.7 ตามลำดับ)

5. กลุ่มพลศึกษา อาจารย์ผู้สอนเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 94.1) เห็นว่รายวิชาในกลุ่ม พลศึกษาสนองจุดมุ่งหมายด้านเป็นพื้นฐานมากกว่าด้านอื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนร้อยละ 52.9 และ 64.7 ตามลำดับ เห็นว่รายวิชาในกลุ่มนี้ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม และเป็น พลเมืองที่ดีของสังคม และมีอาจารย์ผู้สอนร้อยละ 17.6 และ 23.5 ที่เห็นว่รายวิชาในกลุ่มนี้ทำให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษา มีความคิดวิจารณ์ญาณตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาแต่ละกลุ่มวิชากับจุดมุ่งหมายแต่ละด้าน จะเห็นว่ผู้สอน ส่วนใหญ่ในทุกกลุ่มวิชาเห็นว่เนื้อหารายวิชาที่ตนสอนอยู่เป็นพื้นฐานมากกว่าจุดมุ่งหมายด้านอื่น ๆ ส่วน

จุดมุ่งหมายที่ให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษานั้นผู้สอนในกลุ่มวิชาภาษาเห็นว่า เนื้อหาของวิชาในกลุ่มภาษาจะสนองจุดมุ่งหมายด้านนี้มากที่สุด ส่วนเนื้อหาในกลุ่มวิชา วิทย-คณิต ผู้สอนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ เห็นว่าจะช่วยทำให้ผู้เรียนมีความคิดวิจารณ์

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาแต่ละรายวิชากับวัตถุประสงค์ในแต่ละด้านสอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนในแต่ละกลุ่มวิชาโดยพบว่า รายวิชาส่วนใหญ่ในกลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทย-คณิต และกลุ่มพลศึกษา สนองจุดมุ่งหมายด้านเป็นพื้นฐานสำหรับรายวิชาอื่นหรือเป็นพื้นฐานสำหรับรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกมากที่สุด ส่วนกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ทั่วไปและกลุ่มวิชาสังคม เนื้อหาแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายแต่ละด้านแตกต่างกันไปตามลักษณะวิชา

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามกลุ่มวิชา
ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับกลุ่มวิชาแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับกลุ่มวิชา

จุดมุ่งหมาย	χ^2	Eta	Eta ²
1. ให้เป็นพื้นฐาน	7.329	0.143	.020
2. ให้มีความรู้และทักษะทางภาษา	11.588	0.238	.057
3. ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	13.967	0.206	.042
4. ให้มีความคิดวิจารณ์	7.407	0.185	.034
5. ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม	7.928	0.139	.019

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชากับจุดมุ่งหมายแต่ละข้อ โดยการใช้ χ^2 และนำมาคำนวณค่าสหสัมพันธ์ (Eta²) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชากับจุดมุ่งหมายมีค่าค่ามาก โดยจุดมุ่งหมายที่ให้มีความรู้และทักษะทางภาษามีค่าสูงที่สุดคือ .057 ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายในด้านนี้มีลักษณะค่อนข้างเฉพาะเจาะจง และรายวิชาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายด้านนี้มากที่สุดคือวิชาในกลุ่มทักษะทางภาษา ส่วนจุดมุ่งหมายให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมมีค่าสหสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ .019

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีต่อจุดมุ่งหมายแต่ละด้าน โดยการใช้ χ^2 และนำมาคำนวณค่าสหสัมพันธ์ (Eta^2) พบว่ามีความสัมพันธ์ต่ำมาก (อยู่ในช่วงระหว่าง .015 - .030) ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับประสบการณ์การสอน

จุดมุ่งหมาย	χ^2	Eta	Eta^2
1. ให้เป็นพื้นฐาน	3.332	0.121	.015
2. ให้มีความรู้และทักษะทางภาษา	2.398	0.098	.010
3. ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	3.558	0.130	.003
4. ให้มีความคิดวิจารณ์	7.043	0.173	.030
5. ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม	6.288	0.170	.029

จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแต่ละรายวิชากับจุดมุ่งหมายแต่ละด้าน (ผลการวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 2 ข้อ 1) วิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมายตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนจำแนกตามกลุ่มวิชา (ผลการวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 2 ข้อ 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนนับส่วนใหญ่ปรากฏว่าสอดคล้องกัน ในขณะที่เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนจำแนกตามกลุ่มวิชา (ผลการวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 2 ข้อ 3) จะพบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชากับจุดมุ่งหมายมีค่าต่ำมาก แต่มีแนวโน้มแสดงให้เห็นว่าจุดมุ่งหมายที่เน้นให้มีความรู้และทักษะทางภาษา และให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีค่าสหสัมพันธ์ที่สูงกว่าจุดมุ่งหมายด้านอื่น ๆ ส่วนประสบการณ์การสอนวิชาพื้นฐาน (ผลการวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 2 ข้อ 4) มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายในระดับที่ค่าต่ำมากเช่นกัน

3. สัดส่วนของวิชาพื้นฐาน

อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นในเรื่องสัดส่วนของวิชาพื้นฐานต่อหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรค่อนข้างแตกต่างกัน แต่ผู้สอนส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.6 มีความเห็นว่าสัดส่วนของวิชาพื้นฐานต่อจำนวนหน่วยกิตรวมควรเป็น 1 : 4 หรือประมาณ 35 หน่วยกิต ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 สัดส่วนของวิชาพื้นฐานทั่วไปต่อหน่วยกิตรวม

สัดส่วน พื้นฐาน : หน่วยกิตรวม	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
1 : 6	19	11.2	หน่วยกิตรวมตลอด
1 : 5	34	20.1	หลักสูตร 140 หน่วยกิต
1 : 4	50	29.6	
1 : 3	33	19.5	
ไม่ตอบ	33	19.5	

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 9 พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสัดส่วนของจำนวนหน่วยกิตรวมควรเป็นสัดส่วน 1 : 4 ซึ่งสอดคล้องกับที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดำเนินการอยู่เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นวิชาพื้นฐานในคณะวิทยาศาสตร์ที่มีสัดส่วน 1 : 6 ทั้งนี้เพราะไม่ได้รวมรายวิชาที่เป็นพื้นฐานทางด้านวิทย์-คณิต ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนเป็นพื้นฐานของวิชาเอกอยู่แล้ว เช่นเดียวกับคณะเทคโนโลยี โดยคณะนั้นำรายวิชาดังกล่าวมาจัดไว้ในกลุ่มของวิชาพื้นฐานทั่วไป ทำให้มีสัดส่วนเป็น 1 : 3 (จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 1)

4. รูปแบบขององค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป

การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปัจจุบันได้กระจายความรับผิดชอบออกไปตามคณะวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีหน่วยงานทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.4) มีความเห็นว่า ควรปรับปรุงให้มืองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรง และอีกร้อยละ 22.4 เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว สำหรับรูปแบบขององค์กรที่รับผิดชอบที่อาจารย์ผู้สอนเสนอนั้น จัดได้เป็น 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนโดยตรง

รูปแบบที่ 2 ให้แต่ละคณะเป็นผู้จัดดำเนินการ แต่ให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้สอนจากทุกคณะมาเป็นผู้ประสานงาน

รูปแบบที่ 3 จัดตั้งคณะใหม่ เพื่อรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยตรง

แต่ละรูปแบบอาจารย์ผู้สอนส่วนหนึ่งให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าจะมีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านเนื้อหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป และด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยนำเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมพร้อมทั้งแสดงจำนวนความถี่ของผู้ตอบให้ท้ายความคิดเห็นนั้น ๆ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนโดยตรง

ก. ความเหมาะสมในด้านการบริหารหลักสูตร

1. เป็นองค์กรทำหน้าที่เฉพาะทำให้มีผู้สอนที่แน่นอน (1)
2. ไม่ลำเอียงในการจัดแบ่งภาระงานสอน (3)
3. มีเอกภาพในการจัดรายวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย (5)
4. สะดวกในการประสานงานระหว่างอาจารย์ผู้สอน/ภาควิชา (8)
5. มีนิสิตเป็นจำนวนมากสามารถจัดรายวิชาให้เหมาะสมกับจำนวนนิสิต (4)

ข. ความเหมาะสมในด้านเนื้อหา

1. ลักษณะเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์หลายสาขาวิชา หน่วยงานกลางจะมีทัศนคติปรัชญา และหลักการกว้างไกลกว่าภาควิชาซึ่งจะเน้นความลุ่มลึกของเนื้อหา (1)
2. เนื้อหาเน้นความทันสมัยและความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา ไม่ควรเป็นพื้นฐานวิชาเอก-โท จึงควรมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบโดยเฉพาะ (3)

ค. ความเหมาะสมในด้านการจัดการเรียนการสอน

1. การจัดการเรียนการสอนจะได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน (3)

รูปแบบที่ 2 ให้แต่ละคณะเป็นผู้จัดดำเนินการ แต่ให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้สอนจากทุกคณะมาเป็นผู้ประสานงาน

ก. ความเหมาะสมในด้านการบริหารหลักสูตร

1. คณะพิจารณาตัวผู้สอนและความพร้อมในการเปิดรายวิชาได้ดีกว่า (2)
2. สะดวกในการติดต่อประสานงาน (2)
3. คณะเข้าใจธรรมชาติของเนื้อหาวิชา และการมีกรรมการประสานงานจะทำให้ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวกว้าง (3)
4. คณะทราบปัญหาและธรรมชาติของสาขาวิชาที่ดำเนินการ (11)
5. อาจารย์ผู้สอนในคณะมีความรู้ตรงกับสาขาวิชานั้น ๆ โดยเฉพาะ (3)
6. ไม่เปลืองบุคลากร (1)

ข. ความเหมาะสมในด้านเนื้อหา

1. เป็นเนื้อหาเฉพาะของแต่ละสาขาวิชาในคณะ (1)

ค. ความเหมาะสมในด้านการจัดการเรียนการสอน

1. อาจารย์ผู้สอนในคณะทราบปัญหาและบูรณาการเนื้อหาได้ตรงความเป็นจริง (9)
2. ควรจัดการเรียนการสอนจะเป็นตามแนวทางเดียวกัน (5)
3. อาจารย์ผู้สอนในคณะทราบความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา (1)

รูปแบบที่ 3 จัดตั้งคณะใหม่ เพื่อรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน พื้นฐานทั่วไปโดยตรง

ก. ความเหมาะสมในด้านการบริหารหลักสูตร

1. ช่วยให้เกิดความคล่องตัวทั้งในการบริหารวิชาการ ค้นคว้าวิจัยการประสานงาน (2)
2. รับผิดชอบเฉพาะวิชาจะได้อ有时间และแนวทางพัฒนาหลักสูตรได้อย่างต่อเนื่อง (4)
3. เกิดความสะดวกและคล่องตัวในการจัดรายวิชาได้อย่างเหมาะสม (5)
4. สามารถจัดผู้สอนและพัฒนาผู้สอนได้ตรงกว่าให้คณะวิชาจัด (1)
5. ไม่ก้าวร้าวซึ่งกันและกัน (1)
6. เพื่อเน้นความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป (1)

ข. ความเหมาะสมในด้านเนื้อหา

1. สามารถดำเนินการจัดสร้างรายวิชาใหม่ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจริง ๆ (3)
2. สามารถกำหนดทิศทางและพัฒนาเป้าหมายของเนื้อหาวิชาได้ตรงกว่า (1)
3. สามารถจัดรายวิชาที่กว้างและไม่เน้นลึกไปในวิชาเอก (2)
4. สามารถดำเนินการปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาและจำนวนหน่วยกิต (1)

ค. ความเหมาะสมในด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของวิชาพื้นฐานทั่วไป (2)

อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นต่อรูปแบบขององค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งแตกต่างกันเป็น 3 แนวทาง โดยรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 มีลักษณะใกล้เคียงกันคือยังอยู่ในความรับผิดชอบของคณะวิชาเหมือนเช่นที่ดำเนินการอยู่ การมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนโดยตรงตามรูปแบบที่ 1 จะมีเอกภาพในการจัดการเรียนการสอนสะดวกในการประสานงาน จัดการเรียนการสอนได้เหมาะสม ผู้จัดมีทัศนคติต่อวิชากว้างไกลกว่าภาควิชา และการจัดจะเป็นมาตรฐานเดียวกัน ในขณะที่รูปแบบที่ 2 ให้แต่ละคณะดำเนินการโดยมีอาจารย์ผู้สอนจากทุกคณะมาเป็นผู้ประสานงาน รูปแบบนี้ยังเน้นที่เนื้อหาสาระของรายวิชาในแต่ละคณะ ซึ่งมีข้อดีคือผู้สอนจากแต่ละคณะจะสามารถสอนได้ตรงและเข้าใจธรรมชาติของเนื้อหาวิชาได้ดีกว่า มีการบูรณาการเนื้อหาวิชาได้ตรงตามความเป็นจริง รูปแบบที่ 3 มีลักษณะค่อนข้างโดดเด่น คือ มีการจัดตั้งคณะวิชาใหม่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยตรง ซึ่งมีข้อดีคือมีความคล่องตัวในการบริหารวิชาการ การรับผิดชอบโดยตรงทำให้สามารถพัฒนาหลักสูตรวิชานี้ได้ทันสมัยต่อเนื่อง ผู้สอนมีความเข้าใจธรรมชาติของวิชาพื้นฐานทั่วไปมากกว่าสามารถจัดผู้สอนได้ตรงความรู้ความสามารถและเป็นการให้ความสำคัญกับวิชาพื้นฐานทั่วไปอย่างแท้จริง

5. การบริหารหลักสูตรและสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารหลักสูตรพื้นฐานทั่วไป และสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบันแสดงในตาราง 10 และตาราง 11

ตาราง 10 แสดงความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรพื้นฐานทั่วไปในรูปคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตวิชาพื้นฐาน	1.907	0.679
2. การจัดกลุ่มผู้เรียนเหมาะสมกับสภาพการเรียน	2.163	0.702
3. การจัดบริการสื่อการสอนสำหรับวิชาพื้นฐาน	2.480	0.576
4. ความสะดวกในการจัดเตรียมเอกสารประกอบการสอน	2.163	0.663
5. ความเหมาะสมของหนังสือตำราประกอบการเรียน	1.271	0.649
6. ความเหมาะสมของอาคารสถานที่	1.373	0.595

จากตาราง 10 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับความเหมาะสมการบริหารหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยทั่วไป โดยทั่วไป ในด้านความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต การจัดกลุ่มผู้เรียน การจัดบริการสื่อการสอน ความสะดวกในการเตรียมเอกสารประกอบการสอน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.907 - 2.480 ส่วนในด้านหนังสือตำราประกอบการเรียนและอาคารสถานที่มีความเหมาะสมน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.271 และ 1.373 ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงความคิดเห็นต่อสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบันในรูปคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
1. <u>วิธีการสอน</u>		
1.1 สอนคนเดียว	2.662	0.594
1.2 สอนเป็นคณะ	1.552	0.771
1.3 สอนโดยวิธีการบรรยาย	2.541	0.544
1.4 ใช้วิธีการสอนหลายวิธีประกอบกัน	2.014	0.744
1.5 สอนแบบสหวิทยาการ	1.598	0.969
2. <u>กิจกรรมการสอน</u>		
2.1 ใช้อุปกรณ์การสอนเป็นประจำ	1.801	0.703
2.2 เชิญวิทยากรที่มีความสามารถมาบรรยาย	1.299	0.516
2.3 มีการทัศนศึกษาออกสถานที่	1.221	0.496
3. <u>การประเมินผล</u>		
3.1 พิจารณาจากผลการสอบปลายภาคเพียงอย่างเดียว	1.587	0.684
3.2 พิจารณาจากผลการสอบกลางภาคและผลการสอบปลายภาค	2.179	0.670
3.3 ใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ อย่างประกอบกัน	2.255	0.755
4. <u>ความพร้อมของผู้เรียน</u>		
4.1 จำนวนผู้เรียนเหมาะสม	1.791	0.714
4.2 ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียน	1.745	0.598
4.3 ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เหมาะสม	1.172	0.545
4.4 ผู้เรียนเห็นความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป	1.529	0.626
4.5 ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เท่าเทียมกัน	1.516	0.626

จากตาราง 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป แสดงให้เห็นว่า ในสภาพปัจจุบัน การสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ส่วนใหญ่สอนคนเดียว ใช้วิธีการบรรยาย มากกว่าการสอน โดยใช้หลายวิธีประกอบกัน หรือสอบแบบสหวิทยาการ

ส่วนกิจกรรมการสอนนั้น มีการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนบ้าง แต่การเชิญวิทยากรมาบรรยาย และการทัศนศึกษานอกสถานที่น้อย

ด้านการประเมินผล อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการนำผลหลาย ๆ อย่างประกอบกัน มากกว่าการพิจารณาจากผลสอบ กลางภาคและปลายภาค หรือการใช้ผลการสอบปลายภาคเพียงอย่างเดียว

ส่วนปัจจัยด้านความพร้อมของผู้เรียนนั้น ในสภาพปัจจุบัน อาจารย์มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ทั้งในด้านจำนวนผู้เรียนความสนใจของผู้เรียน ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ควรเน้นความสำคัญของวิชาพื้นฐานของผู้เรียน

6. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาพื้นฐานสรุปดังแสดงในตาราง 12 และตาราง 13 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงรายวิชา แสดงในตาราง 13, 14

ตาราง 12 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาเฉพาะของอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาในรูปคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.
1. ความต้องการสอนในวิชาที่รับผิดชอบอยู่	1.578	0.634
2. วิชาที่สอนตรงกับความรู้ความสามารถ	1.437	0.558
3. มีเวลาเตรียมการสอนอย่างเพียงพอ	1.571	0.602
4. มีความสะดวกในการเตรียมเอกสารประกอบการสอน	1.949	0.703
5. วิชาที่สอนมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้เรียน	1.449	0.582

จากตาราง 12 แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปมีความเห็นว่าวิชาที่สอนตรงกับ ความรู้ความสามารถ และมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้เรียนในระดับน้อย [$\bar{X}$ (S.D.) = 1.437(0.556) และ 1.449 (0.582) ตามลำดับ] ส่วนความสะดวกในการเตรียมเอกสารประกอบการสอน เวลาเตรียมการสอนและความต้องการสอนในวิชาที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับปานกลาง [$\bar{X}$ (S.D.) = 1.949 (0.703), 1.571 (0.602) และ 1.578 (0.634) ตามลำดับ]

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเป็นภาพสะท้อนให้เห็นปัญหาเฉพาะของอาจารย์ผู้สอน ซึ่งมหาวิทยาลัย น่าจะพิจารณาและให้ความสนใจโดยการจัดรายวิชาให้ผู้สอนได้เลือกสอนตรงกับความรู้ความสามารถ อำนวยความสะดวกในการเตรียมเอกสารประกอบการสอน และกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและ ความจำเป็นในการเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาพื้นฐานมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ บรรลุจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปดังเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย

ตาราง 13 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนจากคำถามปลายเปิด

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร - ไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน (1)	1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร - ควรเน้นคุณธรรม จริยธรรม วินัย ระเบียบ เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่าง มีความสุข (1)
2. โครงสร้างและเนื้อหา - เนื้อหาซ้ำซ้อนกับระดับมัธยมศึกษา (3) - เนื้อหาไม่สามารถสนองจุดมุ่งหมายวิชา พื้นฐานทั่วไปที่แท้จริง (2)	2. โครงสร้างและเนื้อหา - กำหนดโครงสร้างของหลักสูตร บนพื้นฐานของเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อ กำหนดรายละเอียดให้เหมาะสม (1) - สัดส่วนของวิชาแต่ละคณะควรต่างกัน (1) - ควรมีรายวิชาที่มีเนื้อหาปลูกฝังคุณธรรม โดยเฉพาะไม่ใช้ให้อาจารย์ผู้สอน สอดแทรกเอง (1)

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นทฤษฎีหลักการมากเกินไป (1) - ขาดความสัมพันธ์ระหว่างวิชา (1)	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มรายวิชาที่จะเสริมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (3) - เพิ่มรายวิชาที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้ผู้เรียนดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขในสังคม (9) - ปรับรายวิชาไม่ให้เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน (3) - บูรณาการเนื้อหาวิชาให้เป็นสหวิทยาการ และให้จบในตัวเอง ไม่เป็นพื้นฐานวิชาเอก (7) - การเพิ่มจำนวนหน่วยกิต (2)
<p>3. สภาพการเรียนการสอน</p> <p>ก. บัณฑิตเกี่ยวกับผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนพื้นฐานต่างกันไม่สะดวกในการสอน (8) - ผู้เรียนไม่สนใจ และไม่เห็นความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป (9) - ผู้เรียนขาดการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (3)	<p>3. สภาพการเรียนการสอน</p> <p>ก. บัณฑิตเกี่ยวกับผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการทดสอบจัดกลุ่มตามความสามารถ (4) - ควรจัดกลุ่มผู้เรียนตามวิชาเอก-วิชาโท (1) - หาวิธีการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน (1) - ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนตามความสนใจ (1) - การจัดตารางสอนควรจัดครั้งละ 1 ชั่วโมง (1) - ควรจัดให้นิสิตแต่ละสาขาเรียนร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้กว้างขวางขึ้น (1)

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>ข. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้สอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนมีภาระงานสูงมาก (1) - ผู้สอนบางคนออกจากห้องไม่ตรงเวลา (1) - ผู้สอนมักจะเน้นการสอนไปเป็นพื้นฐานวิชาชีพ (1) - ขาดการประสานงานระหว่างผู้สอน (1)	<p>ข. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้สอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มอัตรากำลังอาจารย์ที่สอนพื้นฐาน (1) - ควรจัดประชุมอาจารย์ผู้สอนเป็นประจำ (9)
<p>ค. การจัดการเรียนการสอน</p> <p>(1) จำนวนผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แต่ละกลุ่มมากเกินไป (6) - จำนวนนิสิตแต่ละภาคเรียนต่างกันมาก <p>(2) เวลาสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่เหมาะสม (เข้าเกินไป, จัดต่อจากการเล่นกีฬา (4) <p>(3) สถานที่เรียน/สิ่งอำนวยความสะดวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานที่เรียนไม่เหมาะสม (26)	<p>ค. การจัดการเรียนการสอน</p> <p>(1) จำนวนผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มกลุ่มให้มากขึ้น (2) - ให้ภาควิชากำหนดจำนวนผู้เรียนแต่ละกลุ่ม (1) <p>(2) เวลาสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ผู้สอนควรได้มีส่วนร่วมจัดทำตารางสอนของตนเอง (2) - ควรกำหนดตารางสอนล่วงหน้า (2) <p>(3) สถานที่เรียน/สิ่งอำนวยความสะดวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีสถานที่ฝึกทักษะทางพลศึกษา เช่น สระว่ายน้ำ สนามกีฬา (4)

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารตำราไม่เหมาะสม/ ไม่พอเพียง (19) - สื่อ/อุปกรณ์การสอนไม่ เพียงพอ (44)	<ul style="list-style-type: none"> - ควรอำนวยความสะดวกใน การจัดทำเอกสารประกอบ การสอน (1) - ควรให้มีคณะกรรมการพัฒนา สื่อการสอน (2) - ควรมีห้องเรียนขนาดใหญ่และ มีสื่อ ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ หลายประเภท (6)
4. <u>อื่น ๆ</u> <ul style="list-style-type: none"> - ภาควิชาให้ความสำคัญน้อย (1) - วันหยุดมากเกินไป (1)	4. <u>อื่น ๆ</u> <ul style="list-style-type: none"> - ควรสร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อวิชาพื้นฐาน ทั้งผู้สอนและผู้เรียน (2) - ควรมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับผู้สอนวิชาเดียวกันใน สถาบันอื่น (2) - ควรมีคณะกรรมการประสานงานการสอน วิชาพื้นฐาน (1) - ควรมีองค์กรรับผิดชอบจัดการเรียน การสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยเฉพาะ (1)

ตาราง 14 รายวิชาที่ควรปรับปรุง

กลุ่มวิชา	ชื่อวิชา	สิ่งที่ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
มนุษยศาสตร์	จต 101	เนื้อหาควรเน้นจิตวิทยาในชีวิตประจำวัน (2)	- ควรมีรายวิชาที่เน้นด้านการวิจัยพฤติกรรมของสังคม (1) - พุทธศาสนา ควรเน้นการสร้างคุณธรรมและจริยธรรม (1)
	คร 102	ควรเพิ่มเวลาเรียนเป็น 3 ชั่วโมง (1)	
	บญ 111	ควรเป็นศาสนาเปรียบเทียบ เนื้อหาให้ครอบคลุมหลาย ๆ ศาสนาในโลก (1)	
	ศล 101	ควรแบ่งเนื้อหาให้เป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน เช่น มนุษย์กับความงาม (มนุษย์กับภาษา มนุษย์กับการสื่อสาร มนุษย์กับความคิด) (1)	
ภาษา	ทย 101	เนื้อหายังไม่ครอบคลุมทักษะทุกด้าน เป็นแต่เพียงการอ่าน-เขียน (5)	- ควรมีวิชาภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจ
	อก 101	ควรเน้นทักษะสัมพันธ์ และเทคนิคการหาใจความที่เป็นแก่น	
	อก 102	แก้ไขของประโยคเพิ่มเป็น 3 หน่วยกิต 4 ชั่วโมง (5)	
	ทย 102	ความรู้พื้นฐานทางวรรณคดีควรเปลี่ยนเป็น มนุษย์กับวรรณคดี (มนุษย์กับสุนทรียศาสตร์-ศิลปะ-อารยธรรม-จริยธรรม) (1)	
สังคมศาสตร์	ภน 103	ปรับปรุงเนื้อหาให้เป็นปัจจุบันและเป็นปัญหาที่ประเทศไทยประสบอยู่ (1)	- ควรมีวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย (4)

กลุ่มวิชา	ชื่อวิชา	สิ่งที่ปรับปรุง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
วิทย์-คณิต	<p>วพ 111</p> <p>วพ 122</p> <p>วพ 115</p> <p>วพ 114</p>	<p>พลัง ชีวมวลควรตัดออก (เพราะซ้ำกับ วพ 115) และควรเน้นเฉพาะที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (1)</p> <p>เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกซื้ออาหาร เพื่อนำประสบการณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน (1)</p> <p>เพิ่มพลังงานนิวเคลียร์ (1)</p> <p>ควรเน้นให้เนื้อหาลึกซึ้งขึ้น และควรมีปฏิบัติการ (1)</p> <p>ควรมีวิชาเดียว โดยมีเนื้อหาดังนี้ (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักและวิธีการออกกำลังกาย (ที่สามารถปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน) - กีฬาทุกประเภท ให้รู้กติกาอย่างน้อย 2 วิธีการ - การปฐมพยาบาลเบื้องต้น - สิ่งที่ต้องปฏิบัติเพื่อสุขภาพที่ดี เช่น การบริหารสายตา - การฝึกหายใจลึก ๆ การนอนอย่างถูกวิธี 	<ul style="list-style-type: none"> - วพ 102 ควรเน้นวิชาบังคับ - ควรมีวิชาคณิตศาสตร์สำหรับธุรกิจ - วพ 121 ควรเป็นวิชาบังคับสำหรับผู้เรียนทุกคน

ตาราง 15 รายวิชาที่ควรปรับเป็นกลุ่มวิชาเดียวกัน/วิชาที่ควรนำไปเป็นพื้นฐานวิชาเอก

กลุ่มวิชา	วิชาที่ควรปรับเนื้อหาารวมกัน	วิชาที่ควรนำไปเป็นพื้นฐานวิชาเอก
มนุษยศาสตร์	คร 101 คร 102 (1) บุญ 101 บุญ 111 (2)	จต 101 (3) บุญ 101 (1)
ภาษา	ทย 101 ทย 102 ทย 103 (1) ทย 101 ทย 103 รวมเป็น 4 หน่วยกิต (1)	ทย 101 ทย 312 (1) ทย 101 (5) ทย 103 (2)
สังคม	ธร 102 ธร 103 (1) บศ 101 บศ 102 สค 111 (1) ภม 102 ภม 103 เป็นวิชามนุษย์และ สิ่งแวดล้อม (1) ภม 104 ภม 105 เป็นวิชาภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมเบื้องต้น (1) สค 101 สค 103 (1) ศฐ 101 ศฐ 111 (1)	อก 101 อก 102 (1) ภม 102 ภม 335 (1) ภม 103 ภม 376 (1) บศ 100 (1) ธร 101 (2) รฐ 101 (2) ภม 104 (1) ภม 102 (1) ศฐ 101 (1) ศฐ 111 (2) สค 101 (1)
วิทย์-คณิต	วพ 101 วพ 241 (1) วพ 111 วพ 112 (1)	วพ 101 (1) วพ 102 (2) วพ 121 (1) วพ 122 (2) วพ 114 (1)
พลศึกษา	วิชาที่เป็นกีฬาทั้งหลายควรจัดรวมกัน	
อื่น ๆ	ให้มีเนื้อหากว้าง ๆ (1) วิชาวรรณคดี คณิตรี ศิลปะ ศาสนา ปรัชญา ควรจัดเป็นกลุ่มวิชาเดียวกัน (2) วิชาดนตรีกับพลศึกษา ควรปรับเป็นวิชา เดียวกันและให้มีเนื้อหากว้าง ๆ (1)	

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามโครงการพัฒนาหลักสูตร วิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีลักษณะเป็นการวิจัยแบบสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพและ ปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป เพื่อประมวลสรุปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร วิชาพื้นฐานทั่วไป ที่ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14 - 18 กันยายน 2531 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม เรื่อง สภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐาน ทั่วไป โดยข้อความถาม ครอบคลุม จุดมุ่งหมาย รูปแบบ และเนื้อหา วิธีการเรียนการสอน การบริหาร หลักสูตร ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 169 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ หาอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ χ^2 ซึ่งในบทนี้ จะทำเสนอเป็น 2 หัวข้อ คือ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม ในครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 169 คน จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ 7 วิทยาเขต จำแนกเป็นเพศหญิง 94 คน เพศชาย 74 คน ไม่ระบุ 1 คน ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาโท และมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58 และ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาพื้นฐาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป

2.1 ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของวิชา พื้นฐานทั่วไป มีความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะจุดมุ่งหมายที่เน้น ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความคิด วิจารณญาณ ให้มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และทองอินทร์ วงศ์โสธร ซึ่งได้วิเคราะห์พบว่า จุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไปในช่วงระยะปัจจุบัน เน้นการเสริมสร้างบุคลิกและคุณลักษณะผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีความรู้กว้าง มีคุณธรรม มีทัศนคติที่ ลึกซึ้งกว้างขวางเข้าใจปัญหาของสังคมมิใช่เป็นพื้นฐานของวิชาชีพหรือพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น

2.2 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมาย

2.2.1 จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องเนื้อหาของแต่ละรายวิชากับจุดมุ่งหมาย โดยจำแนกเป็น 3 ระดับ คือ เป็นวัตถุประสงค์หลัก วัตถุประสงค์รอง และผลพลอยได้ พบว่า เนื้อหาแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายแต่ละด้านต่างกัน รายวิชาหมวดภาษามีวัตถุประสงค์หลักให้เป็นพื้นฐาน และให้ความรู้และทักษะทางภาษา หมวดวิชาบรรณารักษศาสตร์ มุ่งส่งเสริมให้มีวิจาร์ญาณ หมวดวิชามนุษยศาสตร์ทั่วไป แต่ละรายวิชาสนองวัตถุประสงค์แต่ละด้านต่างกัน เช่นเดียวกับรายวิชาในคณะสังคมศาสตร์ ส่วนรายวิชาในคณะวิทยาศาสตร์และคณะพลศึกษา ที่เป็นวัตถุประสงค์หลักให้เป็นพื้นฐาน เป็นที่น่าสังเกตว่า รายวิชาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักเป็นพื้นฐานทั้งสิ้น

2.2.2 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมายตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนจำแนกตามกลุ่มวิชานั้น รายวิชาส่วนใหญ่ในกลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทย์-คณิต และกลุ่มพลศึกษา สนองจุดมุ่งหมายด้านเป็นพื้นฐานสำหรับรายวิชาอื่นหรือวิชาเอกมากที่สุด ส่วนกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ทั่วไป และกลุ่มวิชาสังคม เนื้อหาแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายแต่ละด้านแตกต่างกันตามลักษณะวิชา

2.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนจำแนกตามกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาต่างกันสนองจุดมุ่งหมายแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน พบว่า ประสบการณ์ในการสอนวิชาพื้นฐานของอาจารย์ผู้สอนมีความสัมพันธ์กับความความคิดเห็นที่มีต่อจุดมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 สัดส่วนของวิชาพื้นฐาน สัดส่วนของจำนวนหน่วยกิตวิชาพื้นฐานทั่วไปต่อหน่วยกิตรวมที่เหมาะสมคือ 1 : 4

2.4 รูปแบบขององค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป มี 3 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนโดยตรง รูปแบบที่ 2 ให้แต่ละคณะเป็นผู้จัดดำเนินการ โดยมีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้สอนจากทุกคณะมาเป็นผู้ประสานงาน และรูปแบบที่ 3 จัดตั้งคณะใหม่ เพื่อรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยตรง ซึ่งรูปแบบที่ 1 และ 2 มีลักษณะใกล้เคียงกันคือยังอยู่ในความรับผิดชอบของคณะวิชาเหมือนเช่นที่ดำเนินการอยู่ ส่วนรูปแบบที่ 3 มีลักษณะค่อนข้างโดดเด่นคือ มีคณะรับผิดชอบโดยตรง แต่ละรูปแบบจะมีความเหมาะสมในด้านการบริหารหลักสูตรความเหมาะสมด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.4.1 การมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยตรง จะทำให้มีการจัดแบ่งภาระงานสอน อย่างยุติธรรม สะดวกในการประสานงานระหว่างภาควิชา สามารถจัดรายวิชาให้เหมาะสมกับจำนวนนิสิต และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และนอกจากนี้หน่วยงานกลาง จะมีทัศนคติ ต่อวิชาพื้นฐานทั่วไป กว้างไกลกว่าภาควิชาและการจัดการเรียนการสอนจะเป็นมาตรฐานเดียวกัน

2.4.2 การให้แต่ละคณะจัดดำเนินการ โดยมีผู้สอนจากทุกคณะมาร่วมเป็นผู้ประสานงาน จะทำให้มีความสะดวกในการประสานงาน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสามารถจัดผู้สอนได้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นเนื้อหาเฉพาะของแต่ละสาขาวิชาในคณะ ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะสามารถจัดการสอนเป็นตามแนวทางเดียวกัน บุคลากรเนื้อหาวิชาได้ตรงความเป็นจริง

2.4.3 การจัดตั้งคณะใหม่ รับผิดชอบ จัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยตรง ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารวิชาการ การประสานงานจัดหลักสูตรและรายวิชา เน้นความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไป และจะได้มีแนวทางพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สามารถดำเนินการจัดสร้างรายวิชาใหม่ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง และผู้สอนจะมีความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาของวิชาพื้นฐานทั่วไป

2.5 การบริหารหลักสูตรและสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน

โดยทั่วไป จำนวนหน่วยกิตที่จัดมีความเหมาะสม บริการต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนตำราและอาคารสถานที่มีความเหมาะสมน้อย ในด้านการเรียนการสอนนั้น ส่วนใหญ่สอนคนเดียว มีการใช้อุปกรณ์การสอนบ้าง แต่การเชิญอาจารย์พิเศษมาบรรยาย และทัศนศึกษา นอกสถานที่ ค่อนข้างน้อย การประเมินผลใช้หลายวิธีประกอบกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่เสนอมานั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป ควรมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะสหวิทยาการและมีความสมดุลย์ในแต่ละกลุ่มวิชา โดยมีจุดมุ่งหมายเน้นไปในแนวทางที่จะปรับปรุงด้านบุคลิกและคุณลักษณะของนิสิตให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีการเรียนรู้กว้างขวาง และมีทัศนะกว้างไกล
2. ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาของแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายตามข้อ 1 เพราะจากการวิเคราะห์เนื้อหาของแต่ละรายวิชาส่วนใหญ่ยังคงเน้นการเป็นพื้นฐานของวิชาชีพหรือพื้นฐานของวิชาอื่นมากกว่าจุดมุ่งหมายข้ออื่น
3. รูปแบบขององค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป หากจะมีการปรับปรุงมีแนวทางที่เหมาะสมคือควรมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบดูแลการจัดการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งอาจดำเนินการจัดตั้งเป็นองค์กรอิสระรับผิดชอบโดยตรง ดังเช่นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดำเนินการอยู่ หรือการมีคณะวิชารับผิดชอบ ดังเช่นคณะศิลปศาสตร์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในสภาพการณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การเปลี่ยนแปลงนี้ วิธีการแรกมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากกว่า
4. ผลการวิจัยนี้ได้เสนอความคิดเห็นที่มีต่อการปรับปรุงเนื้อหาแต่ละรายวิชา หากจะมีการปรับปรุงเนื้อหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป ควรนำข้อมูลจากงานวิจัยนี้พิจารณาประกอบด้วย

บรรณานุกรม

- ฉิมพันธ์ กุณฺชกร ณ อรุณยา "การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ"
เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ วันที่ 14 - 18 กันยายน 2531, 3 หน้า อัดสำเนา
- "หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป" เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาพื้นฐาน
ทั่วไป ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 14 - 18 กันยายน 2531, อัดสำเนา
กรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย, หน่วยพัฒนาการเรียนการสอน เอกสารประกอบการสัมมนาการปรับปรุง
หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยกรมศาสตร์ วันที่ 10 - 12 มกราคม 2524,
342 หน้า อัดสำเนา
- โศภนีย์ สิบลารัตน์ และทองอินทร์ วงศ์โสธร สภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป กองแผนงาน
ทบวงมหาวิทยาลัย 2526, 131 หน้า
- ศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการ คู่มือการเสนอหลักสูตร 2530, 34 หน้า อัดสำเนา
- ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย หลักสูตรและคู่มือการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2530
เจ้าพระยาการพิมพ์ 2530, 974 หน้า

คณะผู้ดำเนินการวิจัย

ศ.ดร.สำเร็จ	บุญเรืองรัตน์	ที่ปรึกษา
ดร.นงลักษณ์	วิรัชชัย	ที่ปรึกษา
ดร.ศิริยุภา	พูลสุวรรณ	หัวหน้าโครงการวิจัย
รศ.สมสรร	วงษ์อยู่น้อย	ผู้วิจัย
น.ส.กานดา	กริทธิฤ	ผู้ช่วยวิจัย
น.ส.นวลปรารงค์	คุณภักดิ์	ผู้ช่วยวิจัย
นางนวลละออ	วรชีนา	ผู้ช่วยวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คำอธิบายรายวิชาพื้นฐานทั่วไป ระดับปริญญาตรี

ก. คณะมนุษยศาสตร์

หมวดที่ 1 : ภาษา 8 หน่วยกิต

ภาษาไทย

ทย 101 ทักษะและความรู้ทางภาษา 2(2-0-4)

ศึกษาธรรมชาติของภาษาและสภาพการใช้ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาไทย

มาตรฐานในปัจจุบัน การศึกษาดังกล่าวจะควบคู่กันไปกับการฝึกฝนเพื่อทักษะทางภาษา

ผู้ศึกษาจะมีโอกาสสร้าง ปรับปรุง และส่งเสริมทักษะทางด้านต่าง ๆ ของตนจาก
พื้นฐานที่ตนเองมีอยู่

ทย 102 ความรู้พื้นฐานทางวรรณคดี 2(2-0-4)

ศึกษาเกี่ยวกับวรรณคดีไทยอย่างกว้าง ๆ พร้อมทั้งฝึกฝนการอ่านวรรณคดีจนสามารถ

เข้าใจลึกซึ้ง และนำไปประกอบการพิจารณาสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันทั่วไปได้

ภาษาต่างประเทศ 4 หน่วยกิต จากรายวิชาในภาษาใดภาษาหนึ่งต่อไปนี้

ภาษาอังกฤษ

อก 101 การอ่านเบื้องต้น 1 2(2-1-3)

อ่านข้อความภาษาอังกฤษอย่างง่าย ศึกษาศัพท์และโครงสร้างที่ปรากฏบ่อยครั้ง

ในข้อความภาษาอังกฤษ ศึกษาการใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ

อก 102 การอ่านเบื้องต้น 2 2(2-1-3)

อ่านข้อความภาษาอังกฤษอย่างยากขึ้นตามลำดับ ศึกษาความหมายของคำศัพท์จากบริบท

ศึกษาการเก็บใจความสำคัญของข้อความ

ภาษาฝรั่งเศส

ฝศ 111 ภาษาฝรั่งเศส 1 2(2-2-2)

ศึกษาหลักไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคเบื้องต้น บูพื้นฐานที่สำคัญของภาษา

โดยผ่านการฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับศัพท์และสำนวนต่าง ๆ

ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีหนังสืออ่านประกอบและมีการฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษา

ฝศ 112 ภาษาฝรั่งเศส 2 2(2-2-2)

ศึกษาหลักไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคในระดับสูงขึ้นไปจาก ฝศ 111 เสริมสร้างทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน เพิ่มความรู้เกี่ยวกับศัพท์และสำนวนในระดับสูงขึ้นไป มีหนังสืออ่านประกอบและมีการฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษา

ภาษาเยอรมัน

ยม 111 ภาษาเยอรมัน 1 2(2-2-2)

ศึกษาไวยากรณ์พื้นฐานและโครงสร้างของคำกริยาและประโยค ฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน บูพื้นฐานเรื่องศัพท์และสำนวนโวหารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีการอ่านหนังสือและบทความจากหนังสือพิมพ์ตลอดจนนิยายสารประกอบ

ยม 112 ภาษาเยอรมัน 2 2(2-2-2)

ศึกษาไวยากรณ์และโครงสร้างของคำกริยาและประโยคในระดับสูงขึ้นไป ฝึกทักษะทั้ง 4 เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวนโวหาร มีการอ่านหนังสือและบทความจากหนังสือพิมพ์ตลอดจนนิยายสารประกอบ

หมวดที่ 2 : บรรณารักษศาสตร์ 2 หน่วยกิต

บร 101 ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า 2(2-0-4)

บทบาทและความสำคัญของห้องสมุดต่อการศึกษา ทักษะในการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา หาความรู้ว่ามีหลักเกณฑ์และกฎวิธี ตลอดจนการรู้จักใช้เทคนิคต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และมีความสามารถในการทำหนังสือพิมพ์

หมวดที่ 3 : วิชามนุษยศาสตร์ทั่วไป ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

จต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น 2(2-0-4)

วิชาเริ่มต้นทางจิตวิทยา ซึ่งประมวลความรู้ในจิตวิทยาสาขาต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาและประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของบุคคล

ดร 101 ดนตรีไทย 2(2-0-4)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลปะดนตรีของไทยในภาคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประเพณี และการละเล่น ตลอดจนนาฏศิลป์แบบฉับ ลักษณะการผสมวง ลักษณะบทเพลงไทยแบบฉับ

ตร 102 สังคีตนิยม 2(2-0-4)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลปะดนตรีชาติต่าง ๆ วรรณคดีทางดนตรีที่ผู้มีการศึกษานำรู้มารยาทในการฟังดนตรี ประวัติและวิวัฒนาการของดุริยางคศาสตร์ ทั้งตะวันตกและตะวันออก คีตกวีและผลงานสำคัญในยุคสมัยต่าง ๆ การศึกษาและการส่งเสริมวิชาดนตรีในโรงเรียน

ทย 103 วาพการ 2(2-0-4)

ศึกษาถึงหลักการพูดแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการพูดให้ความรู้ การพูดชักจูงใจ การสนทนา การอภิปราย การพูดในโอกาสพิเศษ การปรับปรุงบุคลิกภาพและการใช้อากัปกิริยาที่เหมาะสมประกอบการพูด

ปญ 101 ปรัชญาเบื้องต้น 2(2-0-4)

กำเนิดค่านิยม และขอบข่ายวิชาปรัชญา ศึกษาประวัติปรัชญาตะวันตก (สมัยโบราณ สมัยกลาง และสมัยใหม่) สัมพันธภาพวิชาปรัชญากับเทววิทยา และศาสนา ศึกษาทฤษฎีญาณวิทยา คุณวิทยา สุนทรียศาสตร์ จริยศาสตร์และอภิปรัชญา ปัญหาอภิปรัชญาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ จิตนิยมและธรรมชาตินิยม

ปญ 111 พุทธศาสน์ 2(2-0-4)

เพื่อให้เข้าใจ "แก่น" ของพระพุทธศาสนา อันจะนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นทางไปสู่สันติสุขของบุคคลและสังคม

ศล 101 ศิลปะกับมนุษย์ 2(2-0-4)

วิชาศิลปะกับมนุษย์เป็นวิชาเกี่ยวกับการแสดงออกของมนุษย์ ตามปริมาณความสัมพันธ์ของมนุษย์กับธรรมชาติ ความเชื่อทางศาสนา และอื่น ๆ ซึ่งเป็นวิชาที่รวบรวมเนื้อหาการแสดงออกแต่ละยุคแต่ละสมัย ตลอดจนวัฒนธรรมของมนุษย์ในสังคม และประโยชน์ของศิลปะต่อสังคม

ข. คณะวิทยาศาสตร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

หมวดที่ 1 : คณิตศาสตร์ 2 หน่วยกิต

วพ 101 คณิตศาสตร์ทั่วไป 2(2-0-4)

กระบวนการทางคณิตศาสตร์ ความรู้สถิติในชีวิตประจำวัน และคณิตศาสตร์
สำหรับผู้บริโภคที่ดี

วพ 102 คอมพิวเตอร์เบื้องต้นและการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ 2(2-1-3)

ประวัติและวิวัฒนาการของคอมพิวเตอร์ ความหมายและคุณสมบัติของเครื่องคอมพิวเตอร์
และงานที่ใช้คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน ประเภทของคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์
ประกอบด้วยฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ไฟล์แวร์ การใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ความรู้เบื้องต้น
เกี่ยวกับภาษาเบสิก วิธีการทางคอมพิวเตอร์และผังงานแนะนำโปรแกรมสำเร็จรูป

คณ 241 หลักและวิธีการของคณิตศาสตร์ 3(3-0-6)

ตรรกวิทยา เซต ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ระบบจำนวนจริง วิชาเน้นการให้เหตุผล
และการพิสูจน์

หมวดที่ 2 : วิทยาศาสตร์ ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

วพ 111 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ 2(2-0-4)

ชีววิทยาของคนและความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นกายภาพและ
ชีวภาพ โดยเน้นความสำคัญของชีววิทยาที่สามารถปรับปรุงความเป็นอยู่ของมนุษย์

วพ 112 วิทยาศาสตร์กายภาพ 2(2-0-4)

ความรู้พื้นฐานทั่วไปทางเคมีและฟิสิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์กายภาพ
เพียงพอที่จะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

วพ 113 วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ 2(2-0-4)

ความรู้พื้นฐานทั่วไปที่ว่าด้วย ดิน หิน และแร่ธาตุต่าง ๆ แหล่งน้ำและมหาสมุทร
การพยากรณ์อากาศ โลก ดวงดาว และวิทยาศาสตร์ด้านอวกาศ

วพ 114 ชีวิตกับสภาวะแวดล้อม 2(2-0-4)

การอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตในสภาวะแวดล้อม ปัจจัยจำกัดและสมดุลของธรรมชาติ
ผลกระทบของการพัฒนาสังคมของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อมทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต บทบาทของมนุษย์ต่อ
สภาพแวดล้อม ปัญหามลภาวะและแนวทางในการป้องกันแก้ไข

- วพ 115 พลังงาน 2(2-0-4)
แหล่งพลังงานต่าง ๆ การผลิตและการใช้พลังงานของโลก พลังงานแสงอาทิตย์
พลังงานลม พลังงานความร้อนใต้ถุนดิน พลังงานชีวมวล พลังงานน้ำ พลังงานมหาสมุทร
- วพ 122 โภชนาการเบื้องต้น 2(2-0-4)
ศัพท์วิชาโภชนาการ ความสำคัญของอาหารต่อสุขภาพ บัญหาโภชนาการในประเทศไทย
อาหารหลัก 5 หมู่ของไทย สารอาหาร และการกำหนดรายการอาหารสมส่วน
- ค. คณะสังคมศาสตร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต
- ธร 101 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ 2(2-0-4)
ศึกษาถึงการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจใน
การดำเนินธุรกิจ หน้าที่ของธุรกิจเกี่ยวกับ การบัญชี การเงิน การผลิต การจัดซื้อ การขาย
การบริหารสำนักงาน การบริหารพนักงาน การใช้เอกสารเครดิต การส่งสินค้าเข้า การส่ง
สินค้าออก การประกันภัย และคณิตศาสตร์ธุรกิจ
- ธร 102 สถิติธุรกิจ 2(2-0-4)
ศึกษาข้อมูลสถิติทางธุรกิจ วิธีการใช้สถิติ ทฤษฎีความน่าจะเป็น การทดสอบสมมติฐาน
การสุ่มตัวอย่าง สถิติอนุमान ฯลฯ เพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจและเศรษฐกิจ
- ธร 103 คณิตศาสตร์ธุรกิจ 2(2-0-4)
ศึกษาวิธีการทางคณิตศาสตร์และทางพีชคณิตในเชิงธุรกิจเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ย
ค่ารายงวด ค่าปัจจุบัน ค่าเสื่อมราคา เงินลงทุน เงินประกันภัย และจุดคุ้มทุน
- ปศ 100 พื้นฐานอารยธรรมไทย 2(2-0-4)
ศึกษาภูมิหลังของอารยธรรมไทย อิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย รวมทั้งอารยธรรม
ของชาติโบราณที่มีส่วนสร้างสรรค์พื้นฐานของอารยธรรมไทย เช่น อารยธรรมพุนัน ทวาราวดี
เขมรโบราณ ชวา ศรีวิชัย การเริ่มก่อตัวของวัฒนธรรมไทย อารยธรรมไทยที่เห็นเด่นชัด เช่น
สมัยสุโขทัย อยุธยา วัฒนการทางศาสนา สังคม เศรษฐกิจ การปกครอง ศิลปะ และอื่น ๆ
- ปศ 101 เหตุการณ์โลกปัจจุบัน 2(2-0-4)
ศึกษาและวิเคราะห์เหตุการณ์ปัจจุบันของโลกที่สำคัญ ๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม และ
การเมือง ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบัน
- ปศ 102 อารยธรรมเปรียบเทียบ 2(2-0-4)
ศึกษาเปรียบเทียบอารยธรรมด้านต่าง ๆ ของตะวันออกและตะวันตก โดยหยิบยกหัวข้อ
สำคัญทางด้านการเมือง การปกครอง กฎหมาย สังคม ศิลปะ วรรณคดี ศาสนา ปรัชญา การคิดประดิษฐ์
และวิทยาศาสตร์

- กม 102 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2(2-0-4)
ศึกษาถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไทย โดยเน้นถึง ผลดีผลเสีย
อันเกิดจากการใช้ทรัพยากร หลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ ของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
โดยเฉพาะที่จำเป็นสำหรับประเทศไทย
- กม 103 ภูมิศาสตร์ประเทศไทย 2(2-0-4)
ศึกษาภูมิศาสตร์ประเทศไทยโดยทั่วไปอย่างมีระบบ หลักเกณฑ์ โดยพิจารณาวิเคราะห์
ลักษณะสัมพันธ์ระหว่างด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของดินแดนที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ
- กม 104 มนุษย์และสิ่งแวดล้อม 2(2-0-4)
ศึกษาถึงภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ อิทธิพลและการพยายามปรับตัว
หรือตัดแปลงภาวะแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ เน้นถึงสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเบียดเบียนต่อประชากร
ในประเทศและวิธีแก้ปัญหา
- กม 105 ภูมิศาสตร์วัฒนธรรมเบื้องต้น 2(2-0-4)
ศึกษาถึงภาวะภูมิศาสตร์ที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์แบบรูปทางด้านวัฒนธรรมที่เป็น
รากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในถิ่นต่าง ๆ ของโลก
- รัฐ 101 การเมืองเบื้องต้น 2(2-0-4)
ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของการเมือง ระบบการเมือง ความรู้เกี่ยวกับรัฐ ลัทธิการเมือง
กระบวนการทางการเมืองและสถาบันทางการเมือง
- ศฐ 101 ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจแห่งประเทศไทย 2(2-0-4)
การศึกษาโดยทั่วไปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเน้นถึง
ความเติบโตและการพัฒนาเศรษฐกิจ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา การพัฒนาเศรษฐกิจ
ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจทุกแผน
- ศฐ 111 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น 2(2-0-4)
พื้นฐานของทฤษฎีราคา วิชากรรมของรายได้ ปัญหาเศรษฐกิจโดยทั่วไป การค้า
ระหว่างประเทศและการพัฒนาเศรษฐกิจ
- สค 101 สังคมวิทยาเบื้องต้น 2(2-0-4)
ความหมาย คำนิยาม ขอบเขต และระเบียบวิธีการของสังคมวิทยา สังกกับ
หลักการทางสังคมวิทยา เช่น การจัดระเบียบทางสังคม วัฒนธรรม ความแตกต่างทางสังคม
การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และภาวะสังคมพิการ

สศ 102 ประชากรศึกษา 2(2-0-4)

ศึกษาถึงองค์ประกอบและการเปลี่ยนแปลงของประชากรทั้งในประเทศและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก อันเนื่องมาจากการเกิด การตาย การย้ายถิ่นและสาเหตุอื่น ๆ ทั้งที่ควบคุมได้ และควบคุมไม่ได้ ซึ่งจะมีผลกระทบกระเทือนต่อสภาพของครอบครัว การพัฒนา การเศรษฐกิจ การผลิตอาหาร สุขภาพ การศึกษา ตลอดจนสภาวะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

สศ 103 สังคมวิทยาชุมชน 2(2-0-4)

ศึกษาชุมชนชนบทในแง่ที่เป็นระบบสังคม ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คุณค่าทางวัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม ความสำคัญของระบบเครือญาติ ระบบเศรษฐกิจการเกษตร สถานภาพการเจ็บป่วย การให้และใช้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขในชนบทวิเคราะห์บทบาทผู้นำในหมู่บ้าน ตลอดจนทัศนคติและปฏิกิริยาตอบโต้อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

สศ 111 สังคมไทย 2(2-0-4)

ลักษณะทั่วไปของสังคมไทยในด้านต่าง ๆ เช่น ประชากร เศรษฐกิจ โครงสร้างทางสังคม ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมไทย รวมทั้งแนวทางแก้ไข

ง. คณะพลศึกษา กำหนดให้เรียน 2 - 6 หน่วยกิต

สข 101 สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน 1(1-1-1)

ศึกษาหลักการเบื้องต้นของสุขภาพส่วนบุคคล และชุมชน ตลอดจนศึกษาถึงความสำคัญของการออกกำลังกายที่มีต่อร่างกายและจิตใจ การตรวจสอบสมรรถภาพทางร่างกายทางการแพทย์ และการทดสอบสมรรถภาพทางกายด้วยกิจกรรมทางพลศึกษา ศึกษาความจริงทางด้านวิทยาศาสตร์ สุขภาพ การจัดสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะและการพัฒนาชุมชน เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ และอุบัติเหตุ และรู้จักการแก้ปัญหาสุขภาพ ทั้งในด้านส่วนบุคคลและชุมชนด้วย

พล 111 กรีฑา 1 1(1-1-1)

ฝึกทักษะเบื้องต้น เทคนิคการเล่น การเตรียมอุปกรณ์ การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี

พล 112 วายุน้ำ 1 1(1-1-1)

ฝึกทักษะเบื้องต้นของการวายน้ำ ความรู้ความเข้าใจ และเทคนิคการวายน้ำแบบต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์การสอน การปลูกฝังความรู้ และทัศนคติต่าง ๆ

- พล 113 บาสเกตบอล 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้น ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 114 รักบี้ฟุตบอล 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะพื้นฐานความรู้ความเข้าใจและเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 115 ฟุตบอล 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่าง ๆ
- พล 116 วอลเลย์บอล 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ เทคนิคเบื้องต้นของ
การเล่น ทั้งความชำนาญเฉพาะตัวและเล่นเป็นทีม การเตรียมอุปกรณ์ การปลูกฝังความรู้ ความ
เข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 117 ยิมนาสติกส์ 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคของยิมนาสติกส์ประเภทต่าง ๆ
การเตรียมอุปกรณ์ การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 118 เทนนิส 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 119 แบดมินตัน 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 121 มวยสากล 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ อันเป็นเทคนิคเบื้องต้น
ของมวยสากล การเตรียมอุปกรณ์ การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 122 มวยไทย 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีในศิลปะประจำชาติ

- พล 123 ยูโด 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 124 กระบี่กระบอง 1 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ของกระบี่กระบอง ความรู้ความเข้าใจในเทคนิค การเลือก
ประเภทของกระบี่กระบอง การเลือกเครื่องมือที่ถนัด และการเตรียมอุปกรณ์ การปลูกฝังความรู้
ความเข้าใจในทัศนคติที่ดี เทคนิคการเล่นเพลงประกอบการเล่น
- พล 211 เทเบิลเทนนิส 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
เทคนิคการสอน หลักการฝึก การเล่นประเภทเดี่ยวและประเภทคู่ การจัดการแข่งขันและกติกาก
การแข่งขัน
- พล 212 กิจกรรมเข้าจังหวะ 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นของการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทักษะเบื้องต้นของจังหวะดนตรี
การเคลื่อนไหวประกอบไปกับดนตรี การร้องเพลงประกอบการเล่นและการเต้นรำที่ง่าย ๆ
การเต้นพื้นเมืองที่ง่าย ๆ และเป็นที่ยอมรับ หลักเบื้องต้นของการเต้นสแควแดนซ์
- พล 213 ตะกร้อและเชก้กตะกร้อ 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อศิลปะประจำชาติ และกติกากการแข่งขัน
- พล 214 โมเต็นแดนซ์ 1(1-1-1)
ฝึกทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นให้เข้ากับจังหวะดนตรี เพื่อสร้างสรรค์ ทัศนคติและ
ความคิดริเริ่มทางการเคลื่อนไหว
- พล 215 เกมเบ็คเตล็ด 1(1-1-1)
ความมุ่งหมาย เทคนิคการเป็นผู้นำการฝึกกิจกรรมในการเล่นเกมเบ็คเตล็ด
ตลอดจนการฝึกการกระทำและการใช้เครื่องมือประกอบการเล่น
- พล 216 การบริหารกาย 1(1-1-1)
ความมุ่งหมาย การดำเนินการในการจัดตารางฝึก การพัฒนาประสิทธิภาพทางกาย
โปรแกรมการฝึก แนวโน้มของการฝึกและความสมบูรณ์ของร่างกาย การทดสอบประสิทธิภาพและ
การเลือกกิจกรรมและการวางโปรแกรม การฝึกประสิทธิภาพของร่างกายนักเรียนในระดับประถมศึกษา
มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

- พล 217 มวยปล้ำ 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้น ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 218 ไอคิโด 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 219 ลีลาศ 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้น ความรู้ความเข้าใจในการเต้นแบบต่าง ๆ การปลูกฝังความรู้
ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 221 ซอกกี 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจ เทคนิคการเล่น การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 222 ซอฟท์บอล 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 223 แฮนด์บอล 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 224 ยิงธนู 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 225 กอล์ฟ 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 226 โบว์ลิ่ง 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 227 จักรยาน 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคของจักรยานประเภทต่าง ๆ
การเตรียมอุปกรณ์ การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี

- พล 228 ยกน้ำหนัก 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคของการยกน้ำหนัก
ประเภทต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์ การปลุกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 229 คาบสากล 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจ และเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลุกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 231 กระโดดน้ำ 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจและเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลุกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี
- พล 232 โปโลน้ำ 1(1-1-1)
ฝึกทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์
การปลุกฝังความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี

